

Utorak, 23. novembar 2004.

Svedok Jan Kickert

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.21 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith, koliko sam shvatio, vesti u vezi sa zdravljem vašeg klijenta su dobre?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala. Vidim da smo u punom sastavu. Koliko sam shvatio, treba da se pokrene neko pitanje pre nego što svedok uđe.

TUŽILAC BLACK: Tačno. Mi bismo želeli da podnesemo jedan zahtev u vezi sa sledećim svedokom.

SUDIJA PARKER: Hvala gospodine Black. Izvolite gospodine Nicholls.

TUŽILAC NICHOLLS: Dobar dan časni Sude. Dobar dan Odbrani. Izvinjavam se što ovako kasno podnosimo ovaj zahtev, ali želim da podnesem zahtev za izmenu zaštitnih mera, s obzirom na meru koja je juče izrečena. Ja bih više voleo da se to čitavo svedočenje čuje na zatvorenoj sednici pre nego na privatnoj sednici. Ja sam razgovarao sa braniocima sve trojice optuženih i sa njihove strane nema prigovora na taj naš zahtev. To se temelji na pregledu činjenica i okolnosti svedočenja ovog svedoka, kao i na osnovu susreta sa svedokom lično.

SUDIJA PARKER: Koliko očekujete otprilike da će trajati glavno ispitivanje?

TUŽILAC NICHOLLS: To je teško reći, časni Sude. Nisam bio do sada u ovoj sudnici, ali mislim da će mi biti potrebno otprilike tri sata za glavno ispitivanje.

SUDIJA PARKER: Dakle, vi smatrate da ceo tok ispitivanja, i glavno ispitivanje i unakrsno ispitivanje i dodatno ispitivanje, budu na privatnoj sednici?

TUŽILAC NICHOLLS: Da, časni Sude. Dobar deo njegovog svedočenja bi morao da bude na privatnoj sednici prema postojećim nalogima zbog sadržaja tog svedočenja, jer se iz tog sadržaja može zapravo saznati o kome se radi.

SUDIJA PARKER: Nije mi sasvim jasno ko je sledeći svedok koga nameravate da pozovete?

TUŽILAC NICHOLLS: To je svedok L-07.

SUDIJA PARKER: Da, u redu, svedok L-07. Da li ima bilo kakvih primedbi od strane predstavnika Odbrane?

ADVOKAT KHAN: Hvala. Nema, časni Sude.

ADVOKAT GUY-SMITH: Nema, časni Sude.

ADVOKAT TOPOLSKI: Ni ja nemam, časni Sude. Hvala.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Dakle, Pretresno veće će tako i da naloži gospodine Nicholls.

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala časni Sude. Molim vas da mi dozvolite da napustim sudnicu.

SUDIJA PARKER: U redu. A molim da se pozove svedok.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan gospodine Kickert.

SVEDOK KICKERT: Dobar dan.

SUDIJA PARKER: Dve stvari: izvinjavam se najpre što smo juče morali da prekinemo vaše svedočenje zbog zdravstvenog stanja jednog od optuženih. A sada bih samo hteo da vas podsetim na svečanu izjavu koju ste dali na početku svog svedočenja. Ona je još uvek na snazi. A sada izvolite gospodine Black.

TUŽILAC BLACK: Hvala časni Sude.

svedok Jan Kickert

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BLACK – NASTAVAK

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, juče smo završili razgovarajući o vašem prvom susretu sa OVK otprilike u julu mesecu 1998. godine. Kada ste se sledeći put sreli sa članovima OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mislim da je to bilo već narednog dana. Ja sam ponovo otišao u Mališevo/Malishevë toga dana i ovog puta bez ikoga, bez generalnog sekretara koji je tada već otišao sa Kosova/Kosovë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: S kim ste se sastali na tom drugom sastanku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ponovo sam se susreo sa brojem 7 ali sam se takođe sastao i sa osobom koju nazivamo broj 3.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li vam je sada poznato ko je broj 3?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to je Hashim Taçi.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li je to prvi put da ste sreli Hashima Taçija?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li znate kakav je bio njegov položaj u OVK u to vreme?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, tada nisam znao, ali pošto sam upoznao broj 7, ja sam pretpostavio da je broj 3 više na hijerarhijskoj lestvici.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li ste vi pripremili izveštaj o ovom sastanku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Mislím da imate jedan svežanj dokumenata pred sobom koji vam je dat juče. Ako pogledate prvi dokument na vrhu koji nosi oznaku ERN U008-1196...

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: 1197...

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste pronašli taj dokument gospodine Kickert? Samo da bude jasno, čini mi se da je to nemačka verzija.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U redu je. Našao sam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Koji datum stoji na tom dokumentu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je 24. juli 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li biste hteli Pretresnom veću da kažete o čemu se radi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Ovo je dokument koji sam ja napisao. Gore na vrhu piše "SB", što znači "gospodin generalni sekretar" dakle ja sam autor tog izveštaja i tu pored stoji moje ime.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, ja molim da se ovom dokumentu da sledeći broj dokaznog predmeta Tužilaštva.

SUDIJA PARKER: Hvala. Dokument će biti usvojen.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P56, časni Sude.

TUŽILAC BLACK: Uz pomoć gospodina Younisa ja bih zamolio da se stavi na ekran engleska verzija ovog dokumenta.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li vidite to na ekranu pred sobom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK: Možda bi mogao da nam pomogne sudski poslužitelj?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Sada vidim dokument ali ne mogu da ga čitam. Da li može malo da se izoštri?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodin Younis je sada zumirao odlomak tog dokumenta. Da li je sada čitljivo na vašem ekranu gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Jedva. Ali mogu da čitam ... Malo je teže da se čita u kurzivu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Izvinjavam se što se zadržavam na tehničkim pojedinostima. Ispred sebe imate nekoliko dugmadi. Pritisnite dugme na kom stoji "Kompjuterski dokazni predmeti". Možda će vam tako biti lakše.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, sada je čitljivo.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam. Gospodine Kickert, molim vas da pogledate prvu tačku tog dokumenta u kojoj se kaže: "Vlada nacionalnog jedinstva ili Okrugli sto" i molim vas pogledajte odlomak koji se nalazi na vašem ekranu? Pročitajte ga, molim vas.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Ambasada izveštava da se sastala sa visokim predstavnicima OVK broj 3 i broj 7 koji su takođe ideolozi OVK...", ako sad mogu da stavim svoju primedbu, ovo nije savršen prevod onoga što sam ja napisao na nemačkom. Ja sam na nemačkom napisao "Koji se smatraju vrlo visokim predstavnicima OVK i sastali su se na otvorenom i vrlo konstruktivnom razgovoru 23. jula u Mališevu/Malishevë."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam na toj ispravci prevoda. Ja vas molim da svaki put ako uočite neku razliku u prevodu, to napomenete.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li biste sada mogli da nastavite sa tim tekstom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Kurzivom je napisana moja primedba gde sam rekao da verovatno "Br. 1 ili uopšte ne postoji ili mu je sedište u inostranstvu; br. 7 sa kojim se sastao šef kancelarije..." ovo je ponovo loš prevod, treba da stoji "...sa generalnim sekretarom". "HGS" na nemačkom označava *Herr General Secretaire*. Rekao je da je svestan položaja Generalnog sekretara "u to vreme, ali opravdava svoje ponašanje tvrdnjom da su to na prvom mestu bili vojnici OVK koji nisu imali iskustva u ophođenju sa diplomatama. Gani Krasniqi je bio komandant OVK i učestvovao je u osnivanju OVK u Mališevu/Malishevë ". Tako sam ja u to vreme mislio, a zatim se nastavlja i kaže: "Portparol Jakup Krasniqi je broj 11 ili 12 u hijerarhiji." Ovo je, naravno, bila moja pretpostavka.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. A sada sledeće pitanje. Odakle potiču ove informacije ako se sećate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Moguće da je to poteklo iz razgovora koji sam ja imao u Prištini/Prishtinë i raznih spekulacija i nagađanja. Nisam imao direktnih informacija o tome koji broj nosi Jakup Krasniqi.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Ja bih vas sada zamolio, uz pomoć gospodina Younisa, da pogledate malo dalje u dokumentu gde je tačka 2 koja glasi "OVK" i tu je ovaj osenčeni odlomak na vašem ekranu. Gospodine Kickert, molim vas da to pročitate? I obećavam da neću tražiti od vas da danas čitav dan čitate.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Trvenja unutar OVK, koja su u proteklim danima bila očigledna, uglavnom su prestala u Mališevu/Malishevë" Da, ovo je

manje-više tačan prevod. "Pretpostavilo se da OVK u Dečanima/Dečan želi da obezbedi podršku SAD za OVK, time što bi približila DSK prema OVK komandi, komandant Prve brigade OVK nikada nije zapravo prihvatio da se konstituiše..." Mislim da ovo nije dobar prevod. Ovo je vrlo loš prevod. Izvinjavam se što to kažem. Ja ću sad pokušati da prevedem: "Pretpostavljalo se da je OVK Dečana/Dečan želela da preko linije koja je bila bliska političkoj partiji lidera DSK, Ibrahima Rugove, dobije podršku SAD za OVK". A zatim u zagradi stoji "Što znači da je OVK Dečani/Dečan rado prihvatila konstituisanje ili zajedničko osnivanje parlamenta, što je prihvatio i komandant Prve brigade OVK." A u mom razgovoru se ispostavilo da Prva brigada OVK uopšte nije postojala.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Molim vas da nastavite sa čitanjem. Izvinjavam se što morate da ispravljate prevod. Mislim da se ova poslednja rečenica na engleskom prevodu nastavlja i na sledećoj stranici. Budite ljubazni i pročitajte.
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Ovo je komanda OVK protumačila kao pokušaj da se stvori razdor..."

TUŽILAC BLACK: Molim vas gospodine Younis da pređemo na sledeću stranicu.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "...od strane DSK." U članku Envera Malokua, lidera Informativnog centra DSK Kosova/Kosovë, on optužuje da se OVK ponašala u Orahovcu/Rahovec neodgovorno, zbog čega su životi stotina civila izgubljeni i što je takođe dovelo do poremećaja odnosa između OVK i DSK. U zagradi stoji (Maloku je nedavno bio žrtva misterioznog pokušaja ubistva)". Ako mogu sada samo da pogledam nemački prevod.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da. Molim vas pogledajte.
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Prevod je u redu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, možete li objasniti Pretresnom veću šta je to DSK? Vi ste već pomenuli ali niste rekli o čemu se radi?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: DSK je politička partija na čijem je čelu Ibrahim Rugova. To je Demokratski savez Kosova. To je bila glavna politička stranka na Kosovu/Kosovë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Ja vam sada skrećem vašu pažnju na pretposlednji red u ovom osenčenom delu.

TUŽILAC BLACK: Molim da gospodin Younis to vrati na ekran?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Dakle, tu stoji: "Sve veći razdor između rukovodstava OVK i DSK". Hoćete li da objasnite o čemu se tu radilo?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tu bih hteo da dodam dve stvari. U to vreme razgovaralo se o jednoj oružanoj grupi koja je nosila naziv FARK što su oružane snage "Republike Kosova" a to je bila grupa koju je navodno podržavao DSK, konkretnije, Bujar Bukoshi, koji je u to vreme bio premijer u izgnanstvu. A druga stvar je to, da su oni koji su se latili oružja bili nezadovoljni politikom DSK za koju su smatrali da je previše pasivna. Prema tome, po mojoj oceni, postojale su dve gupe koje su kritikovale DSK i doktora Rugovu. Postojala je grupa koja je želela aktivniju politiku ali da i dalje ostane u okviru neoružanog ... neoružanim sredstvima,

uglavnom kroz studentske demonstracije kao i neke političke partije u Prištini/Prishtinë. A zatim je postojala i OVK koja se latila oružane borbe.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ako sam dobro shvatio, da li to znači da su ta različita gledanja na stvari stvarala određenu zategnutost između OVK i DSK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ja bih to tako protumačio. Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Još nešto što želim da kažem pre nego što nastavim. Vi ste na nekoliko mesta u ovom paragrafu govorili o "Komandi OVK." Da li to mislite na Mališevo/Malishevë o kome ste ranije govorili?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, mi smo verovali da je u to vreme sedište OVK u Mališevu/Malishevë ali nismo imali nikakvih dokaza da to potvrdimo. Ali to je bio naš osećaj.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Uz pomoć gospodina Younisa, molim vas da pogledate poslednji osenčeni odlomak na ovoj stranici.

TUŽILAC BLACK: Molim da se to uveća.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li biste pročitali i ovaj odlomak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "U vezi sa trvenjima unutar OVK, čini se da su frakcije OVK koje su se ocepile od centralne komande u Mališevu/Malishevë, gde je komanda regiona Drenica/Drenicë, Likovac/Likovc direktno zasupljena, vraćene na liniju." Dozvolite mi samo da pogledam nemački original. Bilo bi tačnije da se kaže "Frakcije OVK" a zatim bi trebalo staviti pod navodnike "iz centralne komande, koje nisu sledile centralnu komandu u Maleševu/Malishevë", jer kako oni tvrde, oni su tada stavljeni na mesto. U nastavku: "Obični vojnik, Lum Haxhiu, koji je se nalazi na fotografiji na desnoj strani od Holbrookea tokom njegove posete Juniku/Junik i nakon toga, i o kome su posle toga ljudi pričali, prema nalogu komande iz Mališeva/Malishevë, njemu je naređeno da više ne daje nikakve komentare i on se i sada toga pridržava." Hteo bih samo nešto da kažem o ovom čoveku. Lum Haxhiu je bio vojnik OVK, koji je kada je došao Richard Holbrooke, predstavnik SAD, organizovao da se slika i da se napravi film gde je bio on sa Richardom Holbrookeom.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Ovo pominjanje "otcepljenih frakcija OVK", kako piše u prevodu – da li je tu reč o nekom određenom incidentu ili je to po vašem mišljenju problem koji se odnosi na OVK uopšte?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mislim da treba biti oprezan. Lum Haxhiu nije se ocepio od OVK. On je samo razgovarao sa štampom i to nije bilo ocenjeno kao dobro. To je bio generalni problem. Ja sam u to vreme shvatio da izgleda da u zapadnom Kosovu/Kosovë postoje neke oružane grupe koje su radile šta su htele i nisu zapravo sledile ničija naređenja, nikakve druge komande.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Po vašem saznanju, da li je Fatmir Limaj ikada bio u situaciji da se nije slagao sa rukovodstvom OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Nikada nisam o tome čuo.

TUŽILAC BLACK: Mislim da smo završili s tim dokumentom.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Dakle, hteo bih da postavim još jedno pitanje u vezi sa ovim sastankom. To se ne nalazi u ovom izveštaju ali da li se sećate, da li ste pomenuli Ženevske konvencije u razgovoru sa Hashimom Tačijem?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Jesam. Sećam se zbog toga, jer su istoga dana kada sam bio u Mališevu/Malishevě, predstavnici Međunarodnog komiteta Crvenog krsta takođe bili tamo i tražili sagovornika s kojim bi mogli da razgovaraju upravo o Ženevskim konvencijama.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate, da li je gospodin Tači dao neke izjave o tome?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. On je nas uveravao da će poštovati Ženevske konvencije, jer su oni redovna vojska.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala gospodine Kickert. Završićemo sa ovim sastankom. Sad bih vas zamolio da mi kažete kada je bio vaš sledeći susret sa članovima OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo kasnije, čak u julu mesecu 1998. godine. Pošto je OVK odustala od Mališeva/Malishevě, dakle mi nismo bili sigurni s kim možemo da razgovaramo iz OVK, pa je moj sledeći cilj bio da nađem sagovornika i to osobu koja je u julu, činilo se, bila portparol OVK a to je bio Jakup Krasniqi.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A kako ste ugovorili sastanak sa gospodinom Krasniqijem?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Posredovanjem lokalnih novinara.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A gde je bio održan taj sastanak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U Klečki/Klečkë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate kojim ste putem išli do Klečke/Klečkë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mi smo išli okolnim putem. Sećam se da smo prošli kroz neku vrstu parka, nacionalnog parka gde se ponekad organizovao i lov a zatim smo išli južno od sela, nekog sela i prešli preko brda.

TUŽILAC BLACK: Molim da se sada svedoku pokaže karta koju smo koristili juče. To je karta broj 6 a nalazi u kompleta karata. To je dokazni predmet Tužilašta broj P1, časni Sude. Molim da nam se to prikaže na našim ekranima na kompjuterima.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, u međuvremenu, da li možete da uzmete pokazivač koji smo juče koristili.

TUŽILAC BLACK: I da li možemo da uveličamo...

ADVOKAT KHAN: Izvinjavam se časni Sude, ali pre nego što pređemo na drugi dokument, da li Tužilaštvo želi da uvede u dokazni spis i nemački dokument? Vidim da je on u dokumentima ali ne znam da li je dobio neki broj.

TUŽILAC BLACK: Apsolutno. Časni Sude, ja bih više voleo da se engleska i nemačka verzija nalaze pod istim brojem.

SUDIJA PARKER: Ja sam i pretpostavio da to upravo tako radite. Mislim da možete gospodine Khan da smatrate da su obe verzije jedan isti broj dokaznog predmeta. Hvala vam.

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

TUŽILAC BLACK: Da li mogu da nastavim, časni Sude?

SUDIJA PARKER: Da. Hvala vam gospodine Black.

TUŽILAC BLACK: Hvala vama. Želim da zamolim našu tehničku ekipu da malo zumira kako bismo bolje videli ovu kartu. Mislim da je to dovoljno. Hvala.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas da pokažite Pretnom veću kojim ste putem išli na sastanak u Klečku/Klečkë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne mogu vam sa stopostotnom sigurnošću da opišem put ali znam da smo išli ovuda kroz Likovac/ Likovc. To je taj park prirode, nacionalni park koji sam ranije spomenuo. Ne sjećam se kako smo tamo došli iz Prištine/Prishtinë. Ali dakle, prošli smo kroz to, prošli smo kroz ovu dolinu na jugu, kako bismo došli do Klečke/Klečkë ovde. To je deo puta za koji sam siguran, Likovac/Likovc i do ovde.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam. Gospodine Kickert, gde je održan taj sastanak u Klečki/Klečkë? Da li se toga sećate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U jednoj kući. Ne mogu da se setim kako je ta kuća izgledala.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste prepoznali sobu u kojoj je održan taj sastanak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Sećam se samo toga da mi se učinilo da sam to već video. Kad sam ušao u sobu, tamo je bila albanska zastava, jedan sto sa kompjuterom a to je slika koju sam već ranije video na jednoj fotografiji u lokalnim medijima.

TUŽILAC BLACK: A sada bih želeo da svedoku pokažem insert iz dokaznog predmeta Tužilaštva P34. Za zapisnik: počinje od 16. minuta i 51. sekunde. Gospodine Younis, molim vas da to sada pustite.

(Video snimak)

TUŽILAC BLACK: Molim vas da se zaustavimo ovde.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li prepoznajete sobu na tom video snimku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, prepoznajem.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li je tamo održan taj sastanak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li sa ovog snimka možete nekog da identifikujete?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Prepoznajem dve osobe. Jakup Krasniqi sedi a sa njegove desne strane je Fatmir Limaj.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Završio sam s ovim dokaznim predmetom gospodine Younis. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Dozvolite mi da vas prekinem. Gospodine Kickert, kad ste rekli "s njegove desne strane", da li ste mislili doslovno s desne strane osobe koja sedi u sredini ili ste mislili s desne strane ovako kako mi to sada gledamo?

SVEDOK KICKERT: Sa desne strane kako mi to sada gledamo a sa leve strane osobe koja sedi.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: Hvala na razjašnjenju, časni Sude. Verujem da smo završili s tim dokaznim predmetom.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, ko je s vaše strane bio na tom sastanku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Sa mnom je bio David Slinn, moj kolega iz britanske ambasade u Beogradu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A ko je predstavljao OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tamo je bio Jakup Krasniqi sa kojim smo mi i hteli da se sastanemo, a takođe su bili i Ramë Buja i Fatmir Limaj.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kako vam je na tom sastanku bio predstavljen Fatmir Limaj?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Kao komandant Çeliku.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste se tada prvi put sastali sa Fatmirom Limajem?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste ga kasnije bolje upoznali?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Posle rata.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kada ste prvi puta saznali pravo ime komandanta Çelikua?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mnogo kasnije. Verovatno negde u 1999. godini. Nisam siguran ali to je možda bilo u Rambujeu ili možda odmah posle bombardovanja.

TUŽILAC BLACK: A sada bih želeo da pokažem još jednu stvar. Časni Sude, to je fotografija koja ima oznaku ERN U003-3244. To je deo dokaznog predmeta Tužilaštva broj P24. Mi smo to već videli.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li prepoznajete nekog na ovoj fotografiji gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kažite nam njihova imena?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Sa naše leve strane je Rexhep Selimi, u sredini Hashim Thači i s desne strane Fatmir Limaj.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li je tako izgledao Fatmir Limaj kad ste se sastali u julu 1998. godine, koliko možete da se setite?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Ja sam ga vidio 1998/1999. godine jedanput sa bradom, jedanput bez brade, tako da se ne sećam da li je na tom sastanku imao bradu ili nije ali najverovatnije da je imao. A video sam ga posle toga bez brade.

TUŽILAC BLACK: Završili smo s ovom fotografijom. Hvala.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da vidimo sada o čemu se razgovaralo na tom trećem sastanku. Da li ste pripremili dnevni red za taj sastanak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, zajedno sa Davidom Slinnom, mojim britanskim kolegom.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Želim da vam pokažem još jedan dokument na vašem ekranu. Nosi oznaku ERN U008-1333. Uzgred budi rečeno, gospodine Kickert, imate te dokumente i pred sobom na papiru, tako da ako ne vidite to dobro na ekranu, možete da pogledate verziju na papiru. Prepozanжете li ovaj dokument?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. To je moj rukopis.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li je to dnevni red sastanka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, molim da se tom dokaznom predmetu da sledeći redni broj.

SUDIJA PARKER: Biće usvojen.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P57, časni Sude.

TUŽILAC BLACK: Hvala vam. Gospodine Younis, da li možete još jednom da nam pomognete?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pogledajte sada, molim vas, ovaj prvi obeleženi odlomak ovog dokumenta. Ne može baš najbolje da se pročita ali pročitajte nam to vi molim vas?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Tu stoji: "Prekid vatre nije poraz." Zatim u zagradi stoji "Ratni zločini na svim stranama neće biti podložni amnestiji. Treba delovati odgovorno. Pruža se jedna mogućnost."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A sada ovaj treći obeleženi odlomak na istoj stranici. Pročitajte nam i to, molim vas?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Ratni zarobljenici, Ženevske konvencije – civili nemaju pristup Međunarodnom komitetu Crvenog krsta."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Objasnite nam, molim vas, šta ste tu nameravali da napišete?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa radi se o tome da smo hteli da podsetimo portparola OVK Jakupa Krasniqi da OVK mora poštovati Ženevske konvencije i da se civili ne smeju zatvarati.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate, da li vas je nešto posebno podstaklo da otvorite to pitanje?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa radilo se samo o jednoj opštoj zabrinutosti. U medijima se mnogo govorilo o kidnapovanjima i zatvaranjima ali za to nismo imali nikakvu potvrdu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se sećate da li se o tome i razgovaralo na sastanku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Toga se ne sećam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pogledajte onda molim vas sledeći obeleženi odlomak koji je, čini mi se, na sredini treće stranice.

TUŽILAC BLACK: Možemo ostalo da zatvorimo. Hvala vam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas pročitajte to Pretresnom veću?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Međunarodna zajednica će možda da ostvari ideju slanja trupa u severnu Albaniju."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Objasnite nam tu ideju slanja trupa u severnu Albaniju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. U to vreme razmišljalo se o tome da se NATO trupe pošalju u severnu Albaniju, kako bi se stabilizovao taj region. I to smo možda spomenuli, pokušavajući da se koristimo sistemom batine i šargarepe. To je trebala da bude jedna potencijalna šargarepa, jer smo im rekli da ako NATO bude u severnoj Albaniji, da onda OVK neće biti tako lako da drži svoje baze u severnoj Albaniji kao ranije.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste imali informacije o tome da je OVK imala baze u severnoj Albaniji?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Nisam imao nikakve stvarne informacije o tome ali to je bila pretpostavka. Ali nisam imao dokaza za to.

TUŽILAC BLACK: Hvala. Ne treba nam više taj dokument.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A sada pogledajte sledeći dokument koji nosi oznaku ERN U008-2332.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, želim samo da napomenem da su oba poslednja dokumenta i kao ovaj, priloženi uz izjavu optuženog, da bi ih lakše pronašli.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li repoznajete taj dokument?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to je moj rukopis.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li su to beleške s vašeg sastanka s gospodinom Krasniqijem?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK: Molim da se tome dodeli dokazni broj Tužilaštva.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P58, časni Sude.

TUŽILAC BLACK: Zamolio bih gospodina Younisa ako može zajedno da zumira prva dva obeležena dela?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, ovo je teško za čitatnje. Možda je bolje da pogledate, molim vas, što piše na papiru? Da li vidite šta tu piše?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Pri vrhu stoji Çeliku a na lievoj strani stoji "COMM." i zatim opet, pogrešno napisano, "Sheliku" – Çeliku.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A što znači COMM?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Komandant.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li se to odnosi na Fatmira Limaja?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas pogledajte sledeći deo. Pročitajte, molim vas, samo prve dve obeležene reči?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Uglavnom VJ."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas, da li možete da nam objasnite tu belešku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "VJ" je Vojska Jugoslavije i pretpostavljam da je to značilo da su najviše bili zabrinuti zbog Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Zašto mislite da je OVK uglavnom bila zabrinuta zbog Vojska Jugoslavije?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ne znam. Pretpostavljam da su imali bolju opremu, tenkove i ...

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Bolju nego ko?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Bolju nego policija, bolju nego MUP.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Idemo na sledeći obeleženi odlomak. Da li možete to da nam pročitate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Vojska treba da se povuče, svi ljudi treba da se vrate i kontrolni punktovi treba da se uklone." I dalje stoji: "To su bila tri uslova da ne bi bilo napada."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li to odgovara onom prekidu vatre koji ste spomenuli u vašem dnevnom redu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Jedan od naših ciljeva je bio da plediramo na njih da se oni uzdrže od bilo kakvih daljnjih napada. Moram da dam kratak kontekst. U to vreme pokušavali smo da formiramo zajedničku kosovsku platformu na osnovu koje bismo mogli da pregovaramo sa Beogradom. Zato je naš cilj bio da se oni uzdrže od vojnih akcija, jer bi nam na taj način bilo lakše da postignemo tu zajedničku platformu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Skrećem vam pažnju da pogledate sada sledeći odlomak. Šta tu piše?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Srbi ne prihvataju. Nema više frontalnog rata." U zagradi piše "Ljudi uklonjeni."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A što to znači?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa kao što sam zapisao u svom izvještaju, oni kažu da to znači da ukoliko se ti uslovi ne prihvate, oni će da promene taktiku i od frontalnog rata da pređu na gerilski rat.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. To spominjete u vašem izvještaju. Možda ćemo na to još da se vratimo u sledećem dokazu. Pre nego što krenemo dalje, da pogledamo posljednji obeleženi odlomak. Molim vas da li možete da pročitate to?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Tu piše: "Veoma je loše ako ljudi misle da su putevi slobodni."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Šta to znači?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa dugo vremena u maju i junu 1998. godine, neki od glavnih puteva na Kosovu/Kosovë su bili su blokirani od strane OVK i negde verovatno u to vreme srpske snage bezbednosti možda su ponovo uspostavile kontrolu nad glavnim putevima. I tu se spominje ta činjenica da bi oni mogli te puteve ponovo da napadnu u bilo kom trenutku.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Gotovi smo s ovim dokumentom. Idemo sad na naš treći, finalni dokument u vezi s ovim. Pokazaću vam dokument koji nosi oznaku ERN U008-1193 i takođe trebalo bi da imate i verziju na papiru ako vam je tako lakše. Da li prepoznajete taj dokument gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, prepoznajem nemačku verziju.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas da nam to identifikujete?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Ja sam napisao taj izvještaj.

TUŽILAC BLACK: Molim vas da se tome da dokazni broj.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilašta P59, nemačka verzija; dokazni predmet Tužilašta broj P59(a) engleska verzija i dokazni predmet Tužilašta broj P59(b) albanska verzija, časni Sude.

TUŽILAC BLACK: Puno vam hvala. Ovde vidimo englesku verziju na ekranima. Gospodine Younis, molim vas zumirajte prvi obeleženi odlomak.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas pročitajte nam taj pasus?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Pošto trojka Evropske unije nije uspela da uspostavi kontakt sa višim predstavnicima OVK u vezi sa posledicama najnovijih"... ovdje je pogrešan prevod, trebalo bi da piše "zbog posledica poslednjih borbenih aktivnosti, 30 jula naš desk oficir i jedan britanski kolega odvezli su se (otprilike dva sata voženje, u britanskom oklopnom vozilu marke *Land-rover* sporednim putevima, koje je OVK sama izgradila) u novi 'štab' OVK koji je premešten u to područje severno od Crnojleđa/Carralevë, gde su se sastali sa portparolom OVK, Jakupom Krasniqijem, regionalnim komandantom Çelikuom, Ramë Bujom, bivšim sekretarom DSK a sada pripadnikom štaba OVK".

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Tu se spominje novi štab OVK koji je premešten na područje severno od Crnojleđa/Carralevë. Da li se tu misli na Klečku/Klečkë koju ste ranije pominjali?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ali ja sam namerno ispustio ime tačne lokacije, jer čak iako je taj izveštaj bio poverljiv, ipak nikad ne znate ako neko spomene to ime negde drugo, šta može da se dogoditi a ja nisam želeo da do toga dođe.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Drugim rečima, vi niste spomenuli to ime, kako biste zaštitili bezbednost tog štaba OVK, odnosno bezbednost tog mesta?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam izgubio moje sagovornike kad je OVK napustila Mališevo/Malishevë i nisam želeo da se to ponovo dogodi.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ovde vidimo da se štab navodi pod navodnicima. Zašto?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa nismo bili sigurni, zato sam to stavio pod navodnike.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Šta vas je navelo na pomisao da je u Klečki/Klečkë možda bila komanda, kao što tamo kažete?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tamo sam se sastao sa njihovim portparolom, Jakupom Krasniqijem.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U tom istom pasusu spominjete i "regionalnog komandanta" Çelikua. Da li su vam rekli da je on komandant ili je to bio vaš lični utisak o njemu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bila moja procena. On mi je predstavljen kao komandant Çeliku i moja pretpostavka je bila ako se on nalazi na tom sastanku da onda mora da je regionalni komandant.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Idemo sada na sledeći odlomak. To je na sledećoj stranici. Želim sada da vidimo oba ova obeležena dela. Gospodine Kickert, molim vas da sada pročitate samo prvi odlomak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Generalno gledano, i dalje imamo utisak da OVK još nije dovršila svoj proces unutrašnjeg formiranja stava."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Šta se tu spominje? Objasnite nam to?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa glavni cilj tog sastanka bio je da se razgovara o formiranju ujedinjene kosovske političke platforme na osnovu koje bi se pregovaralo sa Beogradom. Moj utisak je tada bio da još nije bio dovršen proces formiranja stava unutar OVK, što znači dakle da su oni još uvek o tome razgovarali. Imali su kritičke primedbe o nekim pitanjima. Postojala je i jedna lista osoba koja je bila predata, čini mi se, ako ne grešim, dan ranije u Likovcu/Likovc, na severu, koju je predao tadašnji nominovani predsednik Vlade, Mehmed Herizi, koji je tamo otišao sa američkim predstavnikom Christopherom Hillom - da se vidi sa OVK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li je taj proces formiranja mišljenja imao neke veze i sa donošenjem vojnih odluka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Ja sam diplomata. Mene nikad nije interesovala vojna hijerarhija. Meni je samo trebala osoba koja bi bila u mogućnosti da sa političkog aspekta autoritativno govori u ime OVK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam. Možemo da idemo dalje, na poslednju ili pretposlednju stranu ovog dokumenta.

TUŽILAC BLACK: Gospodine Younis, molim vas, pokažite nam prvi obeleženi odlomak.

prevodioci: Prevodioci mole svedoka da govori malo sporije. Hvala.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas pročitajte taj paragraf Pretresnom veću?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Prva reakcija predstavnika OVK bila je da u potpunosti odbace Nekibëa Kelmendija iz DSK i da traže učestvovanje NPK, što je Narodni pokret Kosova. To je druga politička stranka. A na prigovor našeg predstavnika da je NPK zapravo stranka Albanaca iz inostranstva, iznešena je tvrdnja da postoji jedno krilo i na samom Kosovu/Kosovë. Predstavnici DSK predstavljaju problem za OVK. To je principijelna stvar. Jasno je stavljeno do znanja od strane Austrije i Ujedinjenog Kraljevstva da nikakve zajedničke platforme neće biti bez učestvovanja DSK." Dozvolite mi da pogledam i nemačku verziju?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Svakako.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, u redu je.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Možda bi bilo najbolje da nam prvo objasnite što je NPK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je jedna politička stranka. Mi smo tada shvatali... Koliko smo mi tada shvatali, ta stranka je bila aktivna u inostranstvu. Po mom shvatanju, mnogi borci OVK došli su iz NPK. Ali i osobe koje sam ja video na tom sastanku, Jakup Krasniqi i Ramë Buja su došli iz DSK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pogledajte molim vas sad ovo gde stoji... Skrećem vam pažnju na ovu rečenicu: "Predstavnici DSK uvek predstavljaju problem za OVK." Objasnite nam ovu rečenicu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Postojalo je izvjesno trvenje između OVK i DSK. Treba se setiti konteksta. Kada je 1998. godine OVK otvoreno stupila na scenu i počela da zauzima teritorije u proleće 1998. godine, DSK je pokušala da zadrži svoju dominaciju i zatražila je održavanje predsedničkih izbora. Dakle, bilo je trvenja u vezi s tim ko će da dominira političkom scenom.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Pogledajte sada malo niže, pri dnu strane, pod tačkom tri "OVK".

TUŽILAC BLACK: Gospodine Younis, molim vas da zumirate prvi obeleženi odlomak?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas pročitajte to?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Predstavnici OVK s kojima smo se mi sastali, potvrdili su promenu u svojoj taktici. Njima je jasno da konvencionalni rat sa dobro definisanim linijama fronta nije moguć i zato će da izvode gerilske akcije". Nije baš najbolji prijevod. Ovde piše da će se "zadržati na gerilskim akcijama." Treba da piše "da će preći na gerilske akcije." "Ponovo je izrečena pretnja da bi moglo da se započne sa akcijama u velikim gradovima, poput Prištine/Prishtinë." Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li je to ono što ste vi mislili kad ste napisali u vašim beleškama: "Ako Srbi ne prihvataju, neće više biti frontalnog rata"?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste vi shvatali da OVK kaže da će oni koristiti gerilsku taktiku i da je ta njihova izjava bila jedna taktička odluka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ponavljam, ja nisam vojni stručnjak. Međutim, u to vreme oni su morali da se povuku iz nekih mesta poput Mališeva/Malishevë, tako da su svakako mislili na promenu vojne taktike, za razliku od onoga što su ranije radili, na samom početku 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: I u poslednjoj rečenici koju ste vi pročitali stoji: "Ponovljena je pretnja da bi moglo da se započne i sa akcijama u velikim gradovima, poput Prištine/Prishtinë." Da li je OVK u to vreme imala mogućnost da preduzima akcije u velikim gradovima poput Prištine/Prishtinë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: O tome ne bih mogao da donesem sud. Bilo je nekih oružanih akcija nedaleko od Prištine/Prishtinë ali zaista to ne mogu da procenim.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam. A sada u tom istom paragrafu zanima me sledeća obeležena rečenica. Pročitajte nam to molim vas?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Pored toga, oni su izjavili da je pogrešno sada pretpostaviti da su ulice sigurne i da se njima može prolaziti." To je ispravan prevod.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Još jedna stvar u vezi sa prevodom. Vi u vašim beleškama spominjete da su putevi slobodni. Mislim da ste na nemačkom upotrebili reč "schtrasse", što je ovde prevedeno kao "ulica".

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, da. Tu se radi o putevima. Ne o ulicama. Glavnim arterijama, to sam mislio. Dakle, to su svakako bili putevi.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Kad kažete "glavne arterije", da li mislite na puteve između gradova a ne na ulice unutar gradova?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Govorim tu o glavnim arterijama, dakle putevima između velikih gradova. Na primer između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Pogledajmo sada poslednji obeleženi odlomak. Ne morate da čitate. Samo želim da vas pitam da li su to oni isti uslovi koje smo videli u vašim beleškama?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Završili smo s ovim dokumentom.

Gospodine Kickert, da li ste nastavili susrete sa OVK posle jula meseca 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, ovi sastanci su prekinuti otprilike od sredine jula meseca 1998. godine, jer su Srpske snage bezbednosti počele jednu ofanzivu, tako da više nisam mogao da se sastajem sa njima. A zatim u avgustu 1998. godine mi smo se više fokusirali na krizu i na interno raseljena lica zbog ofanzive Srpskih snaga, jer su mnogi ljudi tada napustili svoje domove pa smo u avgustu pokušali da se sa tim nosimo, da to rešavamo. A istovremeno SAD su zauzele stav da treba osnovati jedan tim za pregovaranje i to samo sa predstavnicima DSK. A tu odluku je odobrila i Kontakt grupa. Prema tome, OVK više nije bila dobrodošla u ovom pregovaračkom timu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ali bez obzira na to, da li ste imali prilike da se ponovo sastanete sa komandantom Čelikuom u toku 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Kasnije. U jesen 1998. godine. U to vreme, pri OEBS-u na Kosovu/Kosovë je već bila osnovana KVM ili Kosovska verifikaciona Misija (Kosovo Verification Mission). Mi smo tada ponovo imali kontakte sa predstavnicima OVK i to uglavnom sa Hashimom Thačijem.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li je Fatmir Limaj ikada došao u pratnji Hashima Thačija?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Bar jednom, odnosno na sastanku u Banji/Banjë bio je sa Hashimom Thačijem.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da se ponovo vratimo nakratko na nešto o čemu smo već razgovarali. Kada ste se prvi put upoznali sa Hashimom Thačijem, on vam se predstavio kao broj 3. Da li se sećate kada je to bilo? Kada ste vi saznali njegovo pravo ime?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam njegovo pravo ime, u stvari, saznao odmah, ali ga nikada nisam koristio. Naime, tek sam počeo da ga koristim onda kada je to postalo opšte poznato. A mislim da je bilo u jesen 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste se sa njim sastajali kao sa političkom ili više kao sa vojnom figurom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mi smo bili zainteresovani samo za razgovore sa političkim ličnostima i ja sam ga kao takvog video.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li ste Fatmira Limaja u leto 1998. godine smatrali vojnom ili političkom ličnošću?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On je bio prisutan na sastanku ali nije bio moj glavni sagovornik.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ako se sećate, da li je on na te sastanke dolazio u uniformi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ali to je činio i Hashim Tači.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Do sada smo razgovarali o 1998. godini. Gospodine Kickert, da li ste vi kasnije radili u UNMIK-u, posle 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A šta ste tamo radili?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam bio politički savetnik Bernarda Koushnera i to od leta 1999. godine pa do kraja 2000. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste u tom svojstvu imali kontakte sa Fatmirom Limajem?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Fatmir Limaj je u međuvremenu postao zvaničnik SNP, Stranke Nacionalnog Pokreta, političke partije koja je bila osnovana 1999. godine i u tom svojstvu smo se zapravo češće sretali nego što smo se sretali u toku 1998. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste imali dobre odnose sa njim?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Imao sam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A kakav je bio vaš utisak o njemu u toku 1999. godine i 2000. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam imao vrlo dobro mišljenje o njemu a i dalje ga imam. Mislim da je on čovek koji je bio odgovoran i vrlo pragmatičan. Dakle, osoba koja nije bila ideolog, niti je imao radikalne ideje. On je bio otvoren za pomirenje. Pošto nismo mogli ni na jednom drugom jeziku da razgovaramo, razgovarali smo na srpsko-hrvatskom. Bio je vrlo otvorena osoba.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste u to vreme ikada čuli ikakve tvrdnje da su trupe pod njegovom komandom kidnapovale civile?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li ste čuli o logoru u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li ste imali prilike da posetite Fatmira Limaja u njegovom domu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ja sam ga posetio 1999. godine.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li možete ukratko da opišete taj susret?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo jedno od mojih putovanja tokom vikenda. Pošto smo vrlo veliki deo vremena provodili u Prištini/Prishtinë, nije se mogao steći dobar utisak o celom Kosovu/Kosovë, pravi utisak o Kosovu/Kosovë, pa sam zato koristio vikende da idem izvan Prištine/Prishtinë. Jednom prilikom sam otišao do Banje/Banjë gde smo, bez iakakvog prethodnog plana pitali da li se gospodin Limaj nalazi u svom selu. Naime tamo sam ga sreo i on nas je primio u svom domu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A da li ste iz tog susreta stekli utisak kakav je on ugled u to vreme uživao u tom kraju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Kada smo se sreli, on nije bio sam. Bili su i drugi ljudi sa njim. Uglavnom stariji ljudi. Sedeli smo na tradicionalan način, na podu. Pili čaj. Ja ne pušim ali pušilo se. Da, ja sam stekao utisak da je on uživao veliko poštovanje u toj zajednici.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, ja ću sada malo da promenim temu razgovora. Završili smo ovaj deo sa gospodinom Kickertom koji se tiče sastanaka sa članovima OVK. Možda bi ovo bio pravi trenutak da se napravi pauza.

SUDIJA PARKER: (nije uključen mikrofoni)... imamo normalno još 20 minuta do pauze.

TUŽILAC BLACK: Što se mene tiče sasvim je u redu da nastavim s ispitivanjem.

prevodioci: Molimo vas mikrofoni za sudiju Parkera.

TUŽILAC BLACK: Mogu odmah da nastavim. Sasvim je to u redu. Pokušavam još uvek da se uhodam. Izvinjavam se.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, ja ću sada zajedno s vama i uz vašu pomoć da pogledam nekoliko dokumenata iz meseca juna i jula. Želeo bih da pokažemo Pretresnom veću kakva je otprilike bila situacija u to vreme. Prvi dokument koji ću da vam pokažem je od 8. juna 1998. godine. To je izveštaj Austrijske ambasade u Beogradu Austrijskom Ministarstvu spoljnih poslova. Nemačka verzija ima oznaku ERN U008-1208 i U008-1209 a engleska verzija ima oznaku ERN od U003-7981 do U003-7983. Da li ste našli taj izveštaj... izvinjavam se, da li ste našli taj dokument?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Našao sam.

TUŽILAC BLEK– PITANJE: Gospodine Kickert, da li ste vi napisali ovaj dokument?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK: Molim da se ovom dokumentu dodeli dokazni broj.

sekretar: Ovo će biti dokazni predmet broj P60(a) nemačka verzija i dokazni predmet broj P60(a) za engleski prevod i dokazni predmet broj P60(b) za albanski prevod, časni Sude.

TUŽILAC BLACK: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, zamoliću vas sada, da kao uvod u sve ovo, pročitate obeležene delove, uz pomoć gospodina Younisa koji će to da nam zumira. Hvala vam.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U prvoj rečenici stoji: "Srpske snage bezbednosti izgleda da nemaju kontrolu nad putevima Priština/Prishtinë – Peć/Pejë i Kosovska Mitrovica/Mitrovicë – Peć/Pejë."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas nastavite i pročitajte sve te delove.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Samo proveravam i nemačku verziju. Dakle, druga tačka: "Deo puta između Đakovice/Gjakovë i Peći/Pejë i još uvek je zatvoren za privatni saobraćaj." Treća tačka: "Borbe na putu Peć/Pejë – Đakovica/Gjakovë su prestale. Sada su očigledno koncentrisane na Dečane/Dečan i okolinu." Ovo je pogrešan prevod. Trebalo je da stoji "borba koja je prestala na putu Peć/Pejë – Đakovica/ Gjakovë sada je očigledno usmerena na Dečane/Dečan i okolinu". Dakle, ne treba da stoji "sada su očigledno" i tako dalje, nego "borbe su prestale". Četvrta tačka: "OVK je izgleda prekinula određene veze na putevima za neko vreme." Ovo je tačan prevod i odnosi se na put Peć/Pejë – Đakovica/ Gjakovë, na taj deo puta. Sledeća tačka: "Znatna je šteta od razaranja u Dečanima/Dečan, međutim manje nego što tvrde iz DSK i manje nego u martu u Drenici/ Drenicë, Lauši/Llaushë i Ćirez/Çirez i još nekim mestima. Vidljiva je šteta od požara (podmetanje požara)." Sledeća tačka: "Situacija u Dečanima/Dečan je veoma zategnuta. Većina stanovnika izgleda da je napustila mesto. Krajevi koji su na granici prema Albanij nisu prikazani. Novo uveravanje Ministarstva spoljnjih poslova Jugoslavije da je 'borbeno polje' sada otvoreno za diplomatiju."

TUŽILAC BLEK– PITANJE: Hvala. A sada ću vam skrenuti pažnju na obeleženi odlomak na dnu tog dokumenta. Možda biste mogli samo da pročitate ovaj drugi odlomak koji počinje sa "Bilo je vidljivo".

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Bilo je vidljivo da se direktne veze između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë i između Kosovske Mitrovice i Peći/Pejë, kroz region Drenice/ Drenicë izbegavaju."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas da sada nastavite na sledećoj stranici, uz pomoć gospodina Younisa, kako bismo završili ovu rečenicu.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Kada smo pitali zašto je to tako, kao razlog nam je navedeno da se ne može garantovati bezbednost na ovom delu puta."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, drugim rečima, vama je 1998. godine rečeno da je put Priština/Prishtinë – Peć/Pejë blokiran i nesiguran? Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, da je nesiguran za nas, strane diplomate. Samo da kažem da je to putovanje organizovalo Ministarstvo spoljnjih poslova Jugoslavije za diplomate koji su imali sedišta u Beogradu, da nam pokažu region koji se na albanskom zove Dukadžin/Dukagjin, u zapadnom delu Kosova/Kosovë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: Bilo bi korisno da uz pomoć sudskog poslužitelja vidimo sada kartu. Molim da se svedoku stavi na grafoskop karta broj 4 iz kompleta karata.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li možete Pretresnom veću da pokazivačem pokažete kojim ste putem išli?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Mi smo avionom došli u Prištinu/Prishtinë a zatim umesto da direktno idemo od Prištine/Prishtinë ka Peći/Pejë, mi smo povedeni na sever kroz Mitrovicu/ Mitrovicë a zatim do Rožaja u Crnoj Gori pa do Peći/Pejë, i onda smo nastavili na jug ka Dečanima/Dečan do sela koje se zvalo Prilep/Prelep. I zatim smo celo to putovanje nastavili ka jugu do Prizrena/Prizren i vratili se ovim putem nazad u Prištinu/Prishtinë.

SUDIJA PARKER: Da li možete da stanete ovde na trenutak

SVEDOK KICKERT: Da, naravno.

SUDIJA PARKER: Izgleda da ima nekih tehničkih problema sa programom *LiveNote*.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, dok imamo ovu pauzu, moj klijent kaže da je prevod na albanskom jeziku prilično brz. Možda bi trebalo malo usporiti da bi posao prevodilaca bio nešto lakši.

TUŽILAC BLACK: Hvala na podsećanju.

SUDIJA PARKER: Hvala.

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA PARKER: Čini mi se da sada možemo da nastavimo sa radom. Izvolite molim vas.

TUŽILAC BLACK: Hvala, časni Sude. Ne znam da li treba da se vratim za ovih par rečenica?

SUDIJA PARKER: Rečeno mi je da je sve to snimljeno, tako da će biti uskoro uključeno u transkript.

TUŽILAC BLACK: U redu. Hvala, časni Sude.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da se vratimo, dakle, na dokument koji smo već gledali i o kome smo razgovarali.

TUŽILAC BLACK: Ja ga nemam na svom ekranu. Mislim... da, sad je u redu. Hvala. Imam to sada. Da li bi gospodin Younis sada mogao da nam pokaže i uveća taj ceo obeleženi pasus? Molim vas malo niže. Dobro je. Hvala vam.

prevodilac: Napomena prevodilaca: prevodioci nemaju ovaj tekst na ekranu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, da li možete da nam pročitate prvi obeleženi odlomak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tu stoji: "Dečani/Dečan, znatna šteta, znatno razaranje ali nikako ne tako drastično kao što je to opisala DSK (da je 80 posto grada uništeno), drugi Vukovar."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li možete ukratko da opišete šta ste videli u Dečanima/Dečan?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ako mogu samo malo da dam kontekst zbivanja ovde. Naši podaci o tome šta se dešava na Kosovu/Kosovë u to vreme su bili veoma šturi. Te informacije smo dobijali ili iz zvaničnih srpskih izvora ili iz izvora DSK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Tu se pominje Vukovar. Da li ste vi lično bili u Vukovaru?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Bio sam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li biste opisali Pretresnom veću o čemu se radi? Nisam siguran da li su upoznati sa tim podatkom, iako verovatno jesu.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Vukovar je grad u istočnoj Hrvatskoj koji su Srpske snage teško granatirale i razaranja su još uvek mogla da se vide u Vukovaru 1997. godine, kada sam tamo poslednji put bio.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Dakle, pomenuli ste Vukovar da biste rekli da razaranja nisu bila tako ozbiljna kao u Vukovaru. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Nivo razaranja nije bio isti. Ne kažem da nije bilo razaranja ali nije ni slučajno bilo slično. Ja sam tu samo hteo da kažem da je DSK preuveličavala. Morate da budete svesni da su obe strane pokušavale da svoju priču preuveličaju a diplomate nisu imale informacije o tome šta se zaista dešava na terenu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ali da bismo bili sasvim jasni, bilo je borbi u Dečanima/Dečan, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: O, apsolutno. O tome nema nikakve sumnje.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas da pročitate poslednji obeleženi odlomak?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tu stoji: "Kolege koje su posetile Drenicu/Dreničë u martu mesecu rekle su da je bilo relativno malo razaranja. Nije bilo granatiranja iz teškog naoružanja."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li to ukazuje da je razaranje u Drenici/Dreničë bilo ozbiljnije nego ono koje ste videli u Dečanima/Dečan? Da li sam ja to dobro shvatio?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja tu govorim o svojim kolegama, najverovatnije vojnim atašeima koji su takođe bili sa mnom na ovom putovanju. Oni su videli Drenicu/Dreničë u vreme martovskih događaja. Ja nisam video. I oni su izvršili to poređenje. Po njihovom poređenju u Drenici/Dreničë je bilo granatiranja, dok u oblasti Dukadin/Dukagjin toga nije bilo sa tom vrstom naoružanja.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: Gospodine Younis, molim vas da zatvorite ovo i da obeležite sledeći deo? Hvala vam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, ovde se radi o nekom brifingu od strane ministara spoljnih i unutrašnjih poslova Jugoslavije. Da li možete da pročitate samo obeležene delove?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Policajska aktivnost je bila odgovor na ubistva i kidnapovanja policajaca, i naročito da se spreči pokušaj terorističkih bandi da blokiraju glavnu saobraćajnicu."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da bismo bili sasvim jasni, kada se kaže "policajska aktivnost" da li se tu govori o onim Srpskim snagama koje su bile odgovorne za ono razaranje koje ste vi videli?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to se odnosi na ono što smo videli u području Dukačina/ Dukagjin i protezalo se između Peći/Pejë, *Betonaja* sve do *Prila*.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Znam da niste vojni ekspert, ali da li možete da kažete Pretresnom veću, da kada se govori o policijskoj aktivnosti, nisu u pitanju obične policijske patrole na ulicama, tu se radi o nečem višem, zar ne?

ADVOKAT KHAN: (mikrofon nije uključen)... ovim načinom.

TUŽILAC BLACK: Izvinjavam se, možda nisam dobro čuo. Da li je prigovor bio da ja postavljam sugestivna pitanja?

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, ja mogu da ponovim ono što sam već rekao. Ja sam samo rekao ono što je očigledno. Svedok može da govori samo o sebi. On može, bez sumnje, da opiše o kakvim se policijskim aktivnostima ovde radi. Mislim da nije potrebno da ga tužilac vodi u određenom smeru.

TUŽILAC BLACK: Hvala. Poštujem to.

SUDIJA PARKER: Da li ste razumeli ovo?

TUŽILAC BLACK: Da. Ja ću, u stvari, sada da pređem na drugi deo dokumenta.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U sledećoj tački obeležio sam mesto gde se kaže: "Granicu čuva vojska". Da li vi znate o kom kraju se tu radi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa Vojska Jugoslavije je i bila tu da bi obezbeđivala granicu. Ali ja nisam video nikakvu vojsku, dok sam ja bio tamo, tamo nije bila Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U redu. Da li biste ukratko mogli da nam kažete razliku između vojnih aktivnosti i takozvanih policijskih aktivnosti koje se pominju u ovom vašem izveštaju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ja sam ovde samo citirao, govorio i pisao o onome što smo čuli na brifingu Jugoslovenskog Ministarstva spoljnih poslova. Oni su

govorili o policijskoj aktivnosti. To nije bila moja ocena, već sam napisao samo ono o čemu smo mi imali brifing.

TUŽILAC BLEK – PITANJE: U redu. Mislim da nema potrebe da idemo dalje u ova pitanja. Dakle, u poslednjem delu ovog teksta govori se o bezbednosti na putevima, o obezbeđivanju bezbednosti na putevima. O kojim se putevima tu radi ako se sećate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To se radi o delu puta između Peći/Pejë i Dečana/Dečan, pretpostavljam, jer je to bio put koji je ponovo bio prohodan i zbog toga su nas tamo i povelili.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas da pročitate sledeće dve tačke.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Dramatično povećanje 'terorističkih napada' od početka godine (409 napada do 3. juna uz 53 žrtve, uključujući i 18 policajaca)."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A sledeća tačka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Albanci optuženi za vršenje etničkog čišćenja."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da bismo samo do kraja bili jasni, ovo su navodi i cifre koje potiču od Srpskih vlasti, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ja sam ovde samo naveo ono što sam čuo na tom brifingu, tako da moje Ministarstvo zna šta nam je tamo rečeno.

TUŽILAC BLEK – PITANJE: A da li su Srbi tvrdili da Albanci napadaju civile?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ako su pominjali etničko čišćenje, onda pretpostavljam da su na to mislili, ali nije moje da to tumačim.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas pročitajte sledeću tačku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "OVK pokušava da poveže Drenicu/Dreničë i Mališevo/Malishevë sa zapadnim Kosovom/Kosovë."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Po vašem saznanju, da li je OVK kontrolisala područja Mališevo/Malishevë i Drenice/Dreničë u ovo vreme?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, mi smo u to vreme tako verovali.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A u čemu je bila prednost da se povežu ti delovi sa zapadnim Kosovom/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa u ovom delu su se vodile borbe a zapadno Kosovo/Kosovë je bilo prema granici sa Albanijom, što je zapravo bio region iz koga se krijumčarilo oružje.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. A sada nakratko da pogledamo sledeću stranicu i ja ću da završim s ovim dokumentom. I molim vas da pročitate samo ovu poslednju tačku.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ovo je ponovo iz izveštaja sa brifinga koji je održala srpska strana: "Logori za obuku i depoi za naoružanje za OVK u Albaniji (najmanje tri takva)."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Izvinjavam se, pročitajte sledeću tačku, molim vas?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Prezentacija oružja i to dve bazuke i jedna mala haubica". I onda ide moja procena: "Koja je izgledala stara, delimično zarđala i neupotrebljena ili neupotreblijiva (ali SB nema dovoljno ekspertiza da bi mogao o tome da govori u ovom području."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li možete da kažete za zapisnik, šta je to bazuka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa to je nešto što se stavlja na rame.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A haubica?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa haubica je kao mali top.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Vidim da vi nemate iskustva u ovom području. Da li ste ikada služili vojsku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK: Završili smo sa ovim dokumentom. Ne znam da li je sada vreme za pauzu?

SUDIJA PARKER: Jeste. Nastavljamo sa radom u 16.00 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Black.

TUŽILAC BLACK: Hvala časni Sude.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, podsetili su me ponovo da moram da napravim pauzu pre nego što vam postavim pitanje a ja vas molim da i vi napravite pauzu pre nego što odgovorite na moje pitanje. A isto tako vas molim kad čitate da imate na umu da bi trebalo da čitate malo sporije. Gospodine Kickert, želim sada da vam pokažem još jedan dokument koji nosi oznaku ERN 0081-1205, od 27. juna 1998. godine. Jeste li vi napisali taj izvještaj gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ja sam napisao taj izvještaj zajedno sa mojim ambasadorom.

TUŽILAC BLACK: Vidimo englesku verziju na našim ekranima. Molim gospodina Younisa da poveća prvu sekciju.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas pročitajte samo obeleženi odlomak tog teksta?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Blokada OVK predominantno srpskog mesta Kijeva/Kijevë uskoro će se završiti (Sjedinjene Države smatraju da Vojska Jugoslavije može da probije blokadu u bilo kom trenutku ali to ne čini zbog političkih razloga)".

TUŽILAC BLEK – PITANJE: Možda ćemo na tu temu da se vratimo kada budemo radili s jednim drugim dokumentom, ali dozvolite jedno pitanje pre nego što krenemo dalje. Da li je OVK imala tada zaista mogućnost da blokira cele gradove, poput Kijeva/Kijevě?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Koliko sam ja u to vreme shvatao, glavna saobraćajnica na kojoj je bilo Kijevo/Kijevě, a to je glavna saobraćajnica između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë, bila je blokirana i zato taj gradić ili selo Kijevo/Kijevě nije imalo siguran pristup. Nije se moglo iz Kijeva/Kijevě doći u ta dva veća grada.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Koliko dugo je trajala takva situacija? Da li znate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa mora da je to trajala nekoliko nedelja. Američki predstavnik je čak u jednom trenutku nazvao Kijevo/Kijevě najopasnijim mestom na svetu. Mislio je tu na mogućnost da dođe do eskalacije situacije zbog blokade tog sela.

TUŽILAC BLACK: Idemo sad na sledeću sekciju, molim.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas pročitajte taj odlomak.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Došlo je do vidnog povećanja militarizacije i profesionalnog nivoa OVK, prema rečima američkog vojnog atašea." Možda je malo netačno reći "militarizacije" jer to zvuči malo više kao ideološka stvar. Ono što sam ja ovde mislio je to da su oni imali sve više i više vojnog naoružanja.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: Da li sad možemo da zumiramo poslednju sekciju koja je obeležena na ovoj stranici?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pročitajte to molim vas gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Komandna struktura OVK i dalje je pomalo tajanstvena, kažu Sjedinjene Države. Iako OVK koristi izraze poput 'Glavni štab', američko stanovište je da se ovde više radilo o jednoj difuznoj horizontalnoj komandi i koordinaciji. To bi moglo da bude probematično, imajući u vidu uključenje OVK u politički dijalog."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: Pre nego što zaboravim, molim vas da li možemo ovaj dokument da uvedemo u dokaze?

sekretar: To će biti za nemački original dokazni predmet Tužilaštva broj P61, a engleski prevod će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P61(a), a albanski prevod dokazni predmet Tužilaštva broj P61(b).

TUŽILAC BLACK: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, ovde stoji da je "prema stanovištu Sjedinjenih Država komandna struktura OVK i dalje tajanstvena". Na osnovu čega je doneta takva procena? Da li to znate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa verovatno su oni pokušavali da pronađu sagovornike i mora da im nije bilo sasvim jasno, kao što ni nama nije bilo jasno, ko bi mogao da bude njihov sagovornik, jer nismo imali predstavu o tome kakva je struktura te organizacije. Zato je bilo teško identifikovati potencijalne sagovornike.

TUŽILAC BLEK– PITANJE: Ovde vidimo da se izraz "Glavni štab" ili "Generalštab" nalazi pod navodnicima. Zašto?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Taj je izraz bio korišćen ali mi nismo bili sigurni da li on zaista postoji.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste u junu 1998. godine, u vreme kada je nastao ovaj dokument, već čuli za Glavni štab OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa s obzirom da koristim taj izraz, mora da se to tada već koristilo. Da.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Mislim da ste spomenuli Centralnu komandu OVK u nekim drugim dokumentima koje smo danas gledali. Da li je to isto što i Glavni štab ili je to nešto drugo?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To bi trebalo da bude ista stvar. Naravno, ja nisam vojni stručnjak, i kad ja koristim te izraze, to znači da sam ih ja čuo od nekog drugog i da ih možda zato ne koristim u sasvim tačnom vojnom značenju.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, znamo da vi niste vojni stručnjak, ali recite nam kakvo je vaše shvatanje, da li je tada ta Centralna komanda ili Glavni štab, bio regionalnog nivoa i da li je pokrivao celo Kosovo/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ja mislim da je 1998. godine, ne znam tačno kada, sigurno bilo pokušaja da Glavni štab pokriva celo Kosovo/Kosovë. Međutim, ja smatram da je koordinacija između raznih regiona bila dosta teška.

TUŽILAC BLEK– PITANJE: A kakva je bila koordinacija unutar regiona?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To ne mogu da vam kažem. Ja sam se bavio političkom stranom situacije. I kad god bismo mi izneli neki predlog da ga oni razmotre, njima bi trebalo dosta vremena, zaista, dosta vremena da donesu odluku u vezi s tim. Ja mislim da sam tokom svih mojih kontakata sa OVK imao osećaj da odluke donosi jedna veća grupa ljudi. Da se odluke donose više putem konsenzusa a manje putem neke hijerarhijske strukture.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Idemo sada na sledeći dokument. Pogledajte molim vas izveštaj od 1. jula 1998. godine koji je upućen iz ambasade [Austrije] Ministarstvu spoljnih poslova, sa oznakom ERN od 0081-1203 do 0081-1204. Da li ste vi napisali taj izvještaj gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK: Molim dokazni broj.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P62.

TUŽILAC BLACK: Hvala. Gospodine Younis, molim vas da sada povećate prvi odlomak?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas da sada pročitate taj tekst Pretresnom veću?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Prema...", ovo bi u engleskom prevodu trebalo da znači "Prema lokalnim izvještajima, Prefekt Kosova/Kosovë, Veljko Odalović, potvrdio je *Reutersu* 30. juna [1998. godine] da je Vojska Jugoslavije učestvovala u operacijama u vezi sa mestom Belačevac/Bellaqevc. To bi bilo prvi put da je srpska strana potvrdila učestvovanje Vojske Jugoslavije u operacijama unutar teritorije."

TUŽILAC BLEK – PITANJE: Hvala. A sada molim vas pročitajte sledeći obeleženi odlomak dokumenta?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Takođe se smatra da je Odalović rekao *Reutersu* da je (policajska) akcija takođe zakazana za kraj ove nedelje kako bi se oslobodilo strateški važno mesto Kijevo/Kijevë (na putu Peć/Pejë – Priština/Prishtinë koja povezuje teritorije pod kontrolom OVK u regionu Drenice/ Drenicë i Mališeva/Malishevë). Tokom više nedelja OVK je opkoljavala ovo mesto kao i 200 srpskih civila i na desetine policajaca".

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. Već smo ranije spominjali Kijevo/Kijevë.

TUŽILAC BLACK: Želeo bih sada da nam sudski poslužitelj pokaže kartu broj 6 iz dokaznog predmeta Tužilaštva P1 i da se to ponovo vrati na grafoskop. Molim vas, ako je moguće, da malo više povećate kartu?

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pokažite nam molim vas Kijevo/Kijevë na ovoj karti gospodine Kickert?

TUŽILAC BLACK: Možemo li još više da povećamo kartu? Ah, u redu, odlično.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li vi sada pokazujete Kijevo/Kijevë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. To je Kijevo/Kijevë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: U ovom dokumentu kaže se "strateški važno mesto Kijevo/Kijevë na putu Priština/Prishtinë – Peć/Pejë." Objasnite nam zašto je taj kraj bio od strateške važnosti?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa kao prvo, bio je na glavnom putu između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë, a to je takođe i raskrsnica odakle putevi idu prema jugu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Mislim da ste ranije rekli da je taj put bio važan za pristup severnoj Albaniji. Da li bi onda kontrola OVK nad tim krajem, odnosno tim putem, imala neke posledice po Srpske snage?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Moram da vas ispravim. Put koji sam ja spomenuo i za koji sam rekao da je važan za pristup severnoj Albaniji je put koji ide južno od puta za Peć/Pejë, prema Dečanima/Dečan. A ovo je put između Prištine/Prishtinë i Peći/Pejë, put koja ide na istok i zapad.

TUŽILAC BLEK – PITANJE: Hvala na ispravci. Da li je put Priština/Prishtinë – Peć/Pejë takođe bio strateški važan?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Naravno. On prolazi sredinom Kosova/Kosovë i povezuje dva važna grada, Prištinu/Prishtinë i Peć/Pejë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas da sada ponovo obratite pažnju na dokument.

TUŽILAC BLACK: Molim gospodina Younisa da nam pokaže sledeću stranicu.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas pročitajte nam ovu prvu obeleženu rečenicu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Pavle Bulatović, jugoslovenski ministar Odbrane rekao je 30. juna 1998. godine da je kidnapovano do 55 osoba, uključujući 50 Srba i Crnogoraca."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste vi dobili neke druge informacije o kidnapovanju civila?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja ovde sad citiram jednog zvaničnika iz Beograda, ali bilo je mnogo navoda u srpskim medijima o kidnapovanjima.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas pogledajte sada poslednji obeleženi odlomak i pročitajte Pretresnom veću?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Srpske tvrdnje da kontrolišu na Kosovu/Kosovë sve gradove i veliki broj puteva koji ih povezu, bez obzira na područja koje kontroliše OVK (procenjuje se da je to otprilike od 30 posto do 40 posto, Adem Demaqi kaže 50 posto), tačne su u vezi sa gradovima, ali u potpunosti netačne kada je reč o putevima." Da li mogu da pogledam nemačku verziju?

TUŽILAC BLEK – PITANJE: Svakako. Pogledajte to.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U redu. Dobro.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Molim vas, uzmite koliko god vam je potrebno vremena da to proverite, ne žurite. Ako mogu da pomognem, mislim da je to poslednji odlomak u ovom dokumentu.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, verovatno se tu misli na najveći deo puteva, da. Dakle, ovde imamo i ono što su oni tvrdili i imamo moju procenu. Tu ja kažem da oni ne kontrolišu puteve.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Recite nešto o proceni da OVK drži pod kontrolom 30 posto do 40 posto teritorije a Demaqi kaže 50 posto.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa to su zapravo bila nagađanja. To se nikad nije moglo tačno znati.

TUŽILAC BLEK – PITANJE: Da li ste vi sami došli do tih cifara ili vam je to neko drugi rekao, ili ste to čuli?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam to samo čuo. Gospodin Demaqi, koji je političar, je tvrdio da OVK kontroliše 50 posto, a druge procene su se kretale između 30 i 40 posto. To su verovatno procene iz medija ili procene nekog vojnog atašea. U to vreme već smo imali posmatrače na terenu i to su verovatno njihove procene. Oni su putovali Kosovom/Kosovë i išli izvan Prištine/Prishtinë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC BLACK: Idemo sad na sledeći dokument, molim vas. To bi trebalo da bude dokument koji nosi oznaku ERN od 0081-1201 do 0081-1202, dokument od 6. jula 1998. godine. Upućen iz ambasade u Beogradu Ministarstvu spoljnih poslova u Beču.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li ste vi napisali taj izveštaj gospodine Kickert?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Taj je dokument napisan najvećim delom na engleskom zato jer je 1. jula Austrija preuzela predsedavanje Evropskom unijom i ja sam to napisao na engleskom kako bi dokument mogao da se prosledi svim drugim članicama Evropske unije.

TUŽILAC BLACK: Molim dokazni broj.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P63.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Pročitajte molim vas obeleženu sekciju gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Put kojim smo pošli išao je od Prištine/Prishtinë na sever prema Kosovskoj Mitrovici/Mitrovicë, istočno do Gornje Kline/Klina e Epërme i Srbice, na albanskom Skenderaj, do Donjeg Prekaza/Prekaz i Poshtëm gde smo posetili imanje porodice Adema Jasharija koju su napale Srpske snage bezbednosti početkom marta meseca. Istim putem išli smo i po povratku u Prištinu/Prishtinë. Konvoj nije ušao na teritoriju pod kontrolom OVK."

TUŽILAC BLACK: Ne znam da li svedok još uvek ima na grafoskopu kartu broj 4? Ako nema, molim da mu se to pokaže.

TUŽILAC BLEK– PITANJE: Gospodine Kickert, pokažite nam molim vas tu rutu na ovoj karti?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Od Prištine/Prishtinë smo išli na sever do Mitrovice/Mitrovicë, zatim prema jugu do Srbice/Skenderaj i zatim u neposrednoj blizini Srbice/Skenderaj se nalazi Prekaz/Prekaz u kom se nalazi imanje porodice Jashari.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Vi pišete ovde da konvoj nije ušao na teritoriju pod kontrolom OVK. Možete li nam na ovoj karti pokazati teritorije pod kontrolom OVK u maju mesecu [1998. godine]?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo južno od Srbice/Skenderaj.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala. U redu.

TUŽILAC BLACK: Idemo sada na sledeći dokument. Mislim da nam ovo više ne treba. Ovo je izveštaj od 7. jula 1998. godine. Upućen je iz ambasade [Austrije] u Ministarstvo spoljnih poslova. Nosi oznaku ERN 0081-1198 do 0081-1200. To je broj nemačkog originala.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Jeste li vi napisali taj izveštaj?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BLACK: Molim dokazni broj.

Sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P64.

TUŽILAC BLACK: Vidimo englesku verziju na našim ekranima. Molim vas gospodine Younis da se poveća ovaj prvi odlomak.

TUŽILAC BLEK– PITANJE: Molim vas gospodine Kickert da pročitate ove dve rečenice?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "Kad je reč o OVK, sam gospodin Holbrooke kaže da nije poznato da li OVK ima unutrašnji lanac komandovanja. On smatra da nema."

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Da li znate na čemu je gospodin Holbrooke zasnovao to svoje mišljenje?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Idemo onda na sledeću stranu. Pod tačkom 3, "Razgovori sa Demaqijem". Pročitajte molim vas obeleženi odlomak. To je poslednji odlomak na stranici.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: "U vezi sa organizacijom OVK postoje jasne organizacijske strukture i hijerarhija. I on se sastao s osobama koje su sebe predstavljale koristeći brojeve (1, 2 i tako dalje). Portparol Jakup Krasniqi je službeni predstavnik OVK za javnost ne samo za područje Drenice/Dreničë, nego za celu OVK. Iako su uniformisani ljudi s kojima se sastao Holbrooke bili pripadnici OVK (jedan od njih, pesnik s porodicom u Skandinaviji, oni nisu imali nikakve posebne činove ni položaje. Oni ljudi koji se u inostranstvu predstavljaju kao predstavnici OVK za javnost, nisu službeni predstavnici za javnost." To sam sada citirao ono što nam je rekao gospodin Demaqi, to jest, što je rekao meni.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A ko je bio Adem Demaqi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On je bio političar koji je ne znam koliko decenija proveo u srpskim zatvorima. A u to vreme je bio na čelu jedne stranke koja se zvala PSK ili Parlamentarna stranka Kosova. Dakle, jedna od opozicionih stranaka u odnosu na DSK.

TUŽILAC BLEK– PITANJE: Da li je Adem Demaqi bio povezan sa OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U to vreme ne znam. Kasnije, 1998. godine, kada nismo imali kontakte sa OVK, on je bio taj koji je funkcionisao kao portparol OVK. On je bio njihov predstavnik u Prištini/Prishtinë. Ali u svakom slučaju je imao neku vrstu kontakata, jer tu govori o hijerarhiji i ljudima koji su se označavali brojevima.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Ove četiri stavke koje je izneo gospodin Demaqi, da li je to u saglasnosti sa stavovima gospodina Holbrookea koje smo videli na prethodnoj strani?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Međutim, to je pomoglo meni, jer je on imenovao gospodina Jakupa Krasniqija kao zvaničnog portparola OVK, što je značilo, s obzirom da više nikog nisam mogao da pronađem u Mališevu/Malishevë, da sam onda počeo da tražim gospodina Krasniqija u Klečki/Klečkë.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Gospodin Demaqi je rekao da se sastao s nekim ljudima koji su se identifikovali koristeći neke brojeve. Da li je to nešto što ste mogli i vi kasnije da potvrdite tokom vaših sastanaka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Kao što sam već spomenuo, na sastancima u Mališevu/Malishevě oni su se identifikovali brojevima i to brojevima 3 i 7 u tom trenutku.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Tu je rečeno da je Jakup Krasniqi bio zvanični portparol OVK, ne samo u regionu Drenice/ Dreničë, nego za čitavu OVK. Da li ste i to kasnije potvrdili na osnovu vaših iskustava?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On je govorio u ime OVK i ja ne mogu da govorim o tome da li je OVK pokrivala čitavo područje Kosova/Kosovë. Međutim, da je on bio portparol OVK, to niko nije osporavao.

TUŽILAC BLEK – PITANJE: Sledeće dve stavke se odnose na ljude s kojima se Holbrooke sastajao. I kaže se: "Nisu imali nikakve činove i položaje." A što se tiče ovog poslednjeg, gde se kaže da oni koji se predstavljaju kao portparoli OVK u inostranstvu da to nisu zvanični predstavnici, recite da li se i to pokazalo da je tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, to ne bih rekao, jer su u to vreme SAD imali kontakte sa portparolom OVK u Ženevi, u Švajcarskoj, i pokazalo se kasnije da su oni bili povezani sa OVK.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: A ti ljudi koji su se sastajali sa Holbrookeom, zante li o čemu se tu radi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mi smo već spomenuli da je gospodin Holbrooke negde sredinom juna meseca 1998. godine bio u Minhenu gde se fotografisao sa jednim pripadnikom OVK, koji je bio u uniformi i imao je kalašnjikov. A ovde se zapravo govori o sastanku gospodina Holbrookea, koji nije bio planiran, kao što su nam rekli iz SAD, nego se jednostavno tako dogodilo.

TUŽILAC BLACK – PITANJE: Hvala gospodine Kickert. Nemam pitanja za vas.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude, ja bih samo zamolio da proverim da li sam dobio brojeve dokaznih predmeta za sve dokumente koje sam ponudio na uvrštavanje. Čini se da jesam. Hvala časnom Sudu.

SUDIJA PARKER: Hvala vama. Gospodine Khan, vi ste na redu ako se ne varam?

ADVOKAT KHAN: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KHAN

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Gospodine Kickert, ja se zovem Karim Khan. Ja sam ovde sa glavnim zastupnikom gospodinom Mansfieldom. Mi smo u timu Odbrane gospodina Limaja. Mislim da vam nećemo oduzeti previše vremena. Međutim, vaš iskaz je veoma važan za nas. Molim vas, imajte strpljenja. Mi do sada još nismo razgovarali, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Mislim da se nismo ni upoznali. To je tačno, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U pravu ste.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi znate da Tužilaštvo tvrdi da je gospodin Limaj kriv za veoma teška dela?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Čuo sam za te navode.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li znate da gospodin Limaj negira izvršenje svih tih dela?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, upoznat sam s tim.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi se bavite Kosovom/Kosovë već dugi niz godina. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Počeli ste 1997. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Početkom 1998. godine... izveštavao sam od 1997. godine, ali sam prvi put otišao na Kosovo/Kosovë 1998. godine.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ali čak i 1997. godine, kada ste bili stacionirani u Beogradu, Kosovo/Kosovë je bilo vaša tema?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, politički prostor, ali pokrivaio sam i medije i kulturu.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I nema nikakve sumnje da je...

SUDIJA PARKER: Gospodine Khan, moraćete malo da usporite zbog prevodilaca. Hvala vam.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Gospodine Kickert, nema nikakve sumnje u to, jer ste juče rekli da je Austrijska vlada kao i mnoge druge vlade, bila zabrinuta zbog mogućnosti eskalacije krize na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Naravno. Nastojanje Međunarodne zajednice generalno kao i Ministarstva spoljnih poslova Austrije a kasnije Evropske unije je bio usmereno na to da se pokuša sa obuzdavanjem te eskalacije.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li ste vi znali da je mnogo, mnogo godina narod Kosova/Kosovë, albanski narod Kosova/Kosovë bio potčinjen od strane Srpskog režima iz Beograda?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Dobro sam upoznat s tim.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi i vaše vlasti ste znali da su ljudi došli do tačke, kao što ste juče rekli, kada više nisu bili spremni da trpe taj pritisak od strane Srpskih vlasti?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Mi smo procenili da su već postali jako nestrpljivi, posebno oni mladi. Zato smo imali studentske demonstracije, a kada je oružani sukob eskalirao, ja mislim da se zbog toga mnogo mladih ljudi priključilo jedinicama OVK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I naravno, da biste se na pravilan način uključili u to, vi i vaše kolege iz Međunarodnog diplomatskog kora ste pokušali da pronađete nekog iz OVK s kim bi mogli da razgovarate?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Apsolutno. Pokušali smo da pronađemo neke sagovornike koji su mogli autentično i s autoritetom da govore u ime OVK, kako bismo imali nekog koga bismo mogli da uvučemo u politički proces.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To nije bilo lako?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Uopšte nije.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Kao što ste juče rekli, nije vam bilo sasvim jasno kako je izgledala struktura OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je istina. Dugo vremena mi to nije bilo jasno. Možda mi ni danas još nije sasvim jasno kako su oni funkcionisali.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vaš ministar spoljnih poslova, kao i generalni sekretar Ministarstva spoljnih poslova su se jako interesovali za situaciju na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Apsolutno. To je bila jedna od glavnih tema. Mi smo godinama upozoravali, posebno generalni sekretar na mogućnost eskalacije u tom regionu. Austrija je bila veoma zainteresovana za to područje i podržavala je Albance sa Kosova/Kosovë. Na primer, Austrija je bila jedina zemlja koja je priznavala paralelni Univerzitet u Prištini/Prishtinë, prihvatajući njihove diplome, kako bi ljudi mogli da nastave sa studijama u Austriji.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To je bio problem što se u drugim zemljama nisu prihvatala diplome sa paralelnog Univerziteta sa Kosova/Kosovë, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo pravilo. Sem možda na nekoliko privatnih univerziteta, i možda u Turskoj. Austrija je bila jedina država kao takva koja je priznavala diplome sa Univerziteta u Prištini/Prishtinë.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Zabrinutost i to predviđanje od strane austrijskih vlasti u vezi sa Kosovom/Kosovë, još se više pojačalo kada je vaša zemlja postala predsedavajuća Evropske unije?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I naravno, u svojstvu službenika Ministarstva spoljnih poslova, koji je bio zainteresovan za Kosovo/Kosovë, vi ste pokušavali da pročitate sve informacije u vezi sa Kosovom/Kosovë koje su vam bile na raspolaganju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Bez sumnje, to je uključivalo i javne izvore kao što su novine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. A onda smo i na terenu imali svoje posmatračke koji su započeli rad u maju 1998. godine. Posmatračka misija se razvijala tokom te 1998. godine.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ti su vam posmatrački, bez sumnje, slali poverljive izveštaje, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Oni su nam slali dnevne, nedeljne, mesečne izveštaje. Da, bilo je puno, puno, puno izveštaja.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I nema sumnje da ste tome dodavali i obaveštajne izveštaje Austrijske vlade, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Nije bilo nikakvih obaveštajnih izveštaja iz austrijskih izvora koje sam ja mogao da vidim.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Nisu svi izveštaji posmatrača na terenu bili javni, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Njima je bio ograničen pristup.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Bez obzira na resurse koje ste imali i bez obzira na vaša nastojanja da saznate ko je u rukovodstvu OVK, to niste na početku uspjeli da postignete?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Posmatračke misije su imale potpuno drugačiji mandat. Oni nisu bili tamo da bi se saznalo ko su sagovornici na najvišem nivou. Oni su posmatrali situaciju. Pokušavali su da saznaju da li ima nekih bezbednosnih pitanja, razaranja, gde se nalaze interno raseljena lica. Ali nisu pokušavali da identifikuju ko su rukovodioci u OVK. To nije bio njihov mandat.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ali naravno, vaš je zadatak bio da pronađete dobrog sagovornika?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A kada ste išli na razne misije zajedno sa gospodinom Slinnom, na primer, vi ste pokušavali da saznate ko je u rukovodstvu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne baš u rukovodstvu ali neko ko je politički predstavnik, ko može da govori u ime OVK, kako bismo imali nekoga s kim bismo mogli da razgovaramo, kako bismo uključili tu osobu u jedan kosovsko-albanski spektar ljudi koji bi mogli da formulišu platformu za pregovore sa Beogradom, kako bismo rešili situaciju političkim sredstvima.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I naravno, bili ste upoznati s tim da su i druge vlade pokušavale da saznaju ko je u rukovodstvu OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Svakako. Kao što vidimo u ovim izveštajima koji su u maju 1999. godine bili stavljeni na raspolaganje Međunarodnom sudu, ja sam tu citirao Sjedinjene Države koje su takođe tražile s kim će da razgovaraju.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi tu citirate stavove Sjedinjenih Država. Kažete da ambasador Holbrooke nije znao da li OVK ima unutrašnji lanac komandovanja. Tako ste izveštavali, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, ja sam to stavio u svoj izveštaj. To je ono što je on rekao.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi takođe citirate njegov komentar gde on kaže da on sumnja da postoji unutrašnji lanac komandovanja.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to je ono što sam napisao. Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Osim dokaznog predmeta broj P64, odakle sam upravo i čitao, vi ste u svom memorandumu od 27. juna, to je dokazni predmet broj P61, rekli da je "komandna struktura OVK, što se tiče Sjedinjenih Država, ostala relativno misteriozna"?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi tu govorite i o stavu Sjedinjenih Država što se tiče pitanja horizontalne komande i strukture koordinacije, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Tako sam napisao.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ali s obzirom na to da nisu znali lanac komandovanja, to je moglo biti problematično u vođenju političkih razgovora sa OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Horizontalna komanda i koordinacione strukture su mogle da predstavljaju problem, da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A tokom vaših poseta OVK, vi ste, bez sumnje, stalno nastojali da nekog nađete ko bi bio njihov portparol?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, u jednom trenutku ja sam mislio da sam našao takvu osobu, ali zbog povlačenja iz Mališeva/Malishevě ja više nisam mogao da stupam u kontakt sa tom osobom.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li biste se složili da je moguće da je teškoća da se ustanovi ko se nalazi u rukovodstvu OVK bila zbog toga što zapravo nije postojala jasna komandna struktura u vreme kada ste vi to istraživali?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja ne znam. To bi moglo biti nagađanje. U svakom slučaju, ne znam. Ja ne znam ni za kakvu jasnu komandnu strukturu, bar iz mojih razgovora sa ljudima. Najbliža indikacija koju sam ja imao bili su ovi brojevi koji su bili dodeljeni određenim osobama.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Rekli ste da je gospodin Taçi imao br. 3?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da je gospodin Kadri Veseli nosio broj 7?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Takođe ste rekli da ste mislili da je gospodin Krasniqi imao broj 11?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: 11 ili 12.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Nikada niste čuli da je gospodinu Limaju bio dodjeljen neki broj, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Nikad.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi ste smatrali da su ti brojevi označavali hijerarhiju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To sam pretpostavljao. Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Možda ljude iz Glavnog štaba?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa moglo je biti. Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Dakle, kada kažete da ste otišli u Mališevo/Malishevë prvi put, tamo ste se sastali sa gospodinom Ganijem Krasniqijem?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Mislim da ste o njemu govorili kao o komandantu Krasniqiju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Ja ne znam da sam to napisao. Međutim ja sam shvatio da je on civilni predstavnik. Ne znam odakle vam taj podatak. Verovatno iz nekog izveštaja Evropske posmatračke misije. Oni su već tada bili u Mališevu/Malishevë. Dakle, za nas je on bio nešto kao gradonačelnik Mališeva/Malishevë.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: A on se na tom razgovoru pojavio u civilnoj odeći.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Molim vas samo trenutak strpljenja. Zamoliću vas da pogledate dokazni predmet Tužilaštva broj 56. To je vaš memorandum Ministarstvu spoljnih poslova od 24. jula 1998. godine.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Izvinjavam se. Ja ću da koristim ovaj deo na engleskom jeziku. Da li vidite ovo u kurzivu? Tu su vaše opaske.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Naravno, vi tu kažete da je gospodin Gani Krasniqi bio komandant OVK i da je učestvovao u organizovanju OVK u Mališevu/Malishevë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Ali u vreme kada smo se sastali, on je bio gradonačelnik na civilnom položaju.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A kada ste se sastali sa gospodinom Limajem 30. jula, on vam je bio predstavljen kao komandant Čeliku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I nikad vam nije bio predstavljen kao regionalni komandant, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Govorili ste o propagandi. Dakle, da su sve strane pokušale da prikažu onu situaciju koja bi odgovarala Međunarodnoj zajednici. Da li se slažete?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A slažete se i da je OVK pokušavala da se drži svih protokola da bi izgledalo kako su oni organizovani i da bi na taj način dobili diplomatsko pravo predstavljanja u međunarodnoj javnosti?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa mi smo tražili sagovornika, a kako su se oni predstavljali, to nije bila naša stvar.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Sećate se kada ste videli gospodina Thačija koji je nosio broj 3, da je on bio zabrinut zbog protokola, izvinjavao se što se sastaje s visokim funkcionerom i izvinjavao se zbog ponašanja vojnika koji nisu upoznati sa finesama protokola?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Možda nisam bio sasvim jasan u izveštaju. Broj 7 se izvinjavao zbog prethodnog sastanka sa generalnim sekretarom, gde je on bio malo nepripremljen i da on tada nije znao o kom se radi. Bar tog dana nije imao nikakvu predstavu s kim razgovara.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Nekoliko dana kasnije, kada ste im učinili uslugu da odete u Klečku/Klečkë, oni su u svakom slučaju, pokušali da vas impresioniraju. Da li može tako da se kaže?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja ne znam. Ne mogu to da komentarišem.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Nešto ranije videli ste jednu fotografiju na kojoj gospodin Krasniqi sedi za stolom na jednoj stolici. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Tačno je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I identifikujući fotografiju, rekli ste da je s desne strane gospodin Limaj a s leve neko drugi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Niste mogli da identifikujete osobu sa leve strane, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, nisam.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li biste rekli da ste se sastali sa najvažnijim ljudima iz OVK, bar koliko ste vi znali ko su bili ti ljudi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Ja sam bio na tri sastanka u junu i julu mesecu. Dakle, ja svakako nisam mogao sa svima da se sastanem.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Kada ste prvi put otišli u Mališevo/Malishevë prošli ste pored kontrolnog punkta Komorane/Komoran. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mi smo vrlo često prolazili kontrolni punkt Komorane/Komoran. Nekad smo pokušavali da ga zaobiđemo a nekad smo baš hteli da prođemo tuda. Neki put nas je Srpska policija propuštala a mnogo puta nas nisu propuštali.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To je srpski kontrolni punkt?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Izvinjavam se, nisam čuo?

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To je srpski kontrolni punkt?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je srpski kontrolni punkt. Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Kada ste prvi put išli za Mališevo/Malishevë da li ste videli neke kontrolne punktove OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Gde.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U predgrađu Suve reke/Suharekë.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Pisali ste da ste smatrali da je u Mališevu/Malishevë Centralna komanda?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Mi smo se nadali da ćemo to da pronađemo tamo. I da ćemo tamo da pronađemo naše glavne sagovornike.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li možete da nam opišete Mališevu/Malishevë u vreme kada ste vi bili tamo?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo jedno dinamično mesto, raskrsnica puteva sever – jug, istok – zapad. Pored puta je bilo mnogo štandova gde su ljudi prodavali cigarete i slične stvari. Bilo je veoma živo tamo.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li ste u to vreme videli izbeglice u Mališevu/Malishevë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne u to vreme. Ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ako se dobro sećam, pre nego što ste otišli u Mališevu/Malishevë, vi ste čuli za ime gospodina Ganija Krasniqija?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Pre nego što ste otišli za Klečku/Klečkë da li ste čuli za Fatmira Limaja ili za ime Çeliku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Kažete da je OVK morala da se izvuče iz Mališeva/Malishevë posle letnje ofanzive Srpskih snaga? Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Nakon borbi kod Orahovca/Rahovec Srbi su smatrali da imaju savršenu priliku da pokrenu ofanzivu. Način na koji su oni to prikazali – Orahovac/Rahovec je bio izložen napadu i oni su navodno imali pravo da izvrše odmazdu. I pod tim pritiskom, koliko smo mi shvatili, OVK se povukla iz Mališeva/Malishevë u planine.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi ste nam opisali putovanje iz Prištine/Prishtinë preko Lipljana/Lipjan prema Štimlju/Shtime na putu za Klečku/Klečkë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li ste tamo na toj komunikaciji videli kontrolne punktove OVK pre nego što ste stigli u Klečku/Klečkë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Daleko, već u brdima bili smo zaustavljeni. Nije to bio baš pravi kontrolni punkt. Zaustavio nas je jedan vojnik. Morali smo tamo da pričekamo da bi se organizovao nastavak našeg puta do zgrade gde je bio sastanak.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A to je bilo na samom ulazu u Klečku/Klečkë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo na tom grebenu. Možda nekoliko stotina metara od zgrade.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Međutim, što se tiče putovanja tim britanskim vozilom marke *Land-rover* od Prištine/Prishtinë do Štimlja/Shtime pa preko nacionalnog parka i dalje, da li ste videli kontrolne punktove tokom putovanja?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne sećam se nijednog.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Prvi koji ste videli je bio onaj kod Klečke/Kleçkë?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To čak nije bio ni kontrolni punkt. Mi smo se tamo zaustavili, odnosno tamo su nas zaustavili, proverili su ko smo da bismo mogli dalje da putujemo i da se pripremimo za sastanak.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Zapravo, pošto je OVK morala da ode iz Mališeva/Malishevë, da li ste upoznati s tim da je srpska štampa bila puna tvrdnji da je OVK već poražena?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Molim vas da li možete da mi ponovite pitanje?

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Pošto je OVK morala da napusti Mališevo/Malishevë, da li ste pročitali u srpskoj štampi da je OVK pobeđena?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne mogu da se setim, ali ne mislim da je to bila dobra procena svakako.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li se sećate da ste 30. jula 1998. godine u Klečki/Kleçkë razgovarali sa gospodinom Limajem?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Ne mogu da se setim da sam razgovarao s njim. Razgovarao sam s Jakupom Krasniqijem. Ne mogu da se setim da li je on govorio ili ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Dozvolite da vas podsetim i recite mi da li sam u pravu ili ne. Da li se sećate da je gospodin Limaj razgovarao s vama kad je prevodilac bio Baton Haxhiu i da je rekao da za njega nije bitna stvar razgovor o Vladi, nego ono što jeste važno, to je da Međunarodna zajednica ubedi Srbe da se napravi koridor da bi civili mogli da napuste područje sukoba i da stignu u sigurna područja?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne mogu da se setim, osim onoga što sam napisao u svojim beleškama. Oni su želeli da se vrate interno raseljena lica koja su bila naokolo.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, molim vas izvinite nas za trenutak.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Gospodine Kickert, molim vas pogledajte dokazni predmet Tužilaštva broj 58? To su vaše beleške koje ste napisali posle sastanka u mestu Klečka/Kleçkë, zar ne?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li imate to pred sobom?
SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, imam.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Molim vas samo za trenutak strpljenja. Govorite o zabrinutosti pripadnika OVK, gospodina Thaçija i gospodina Krasniqija. Naime, oni su želeli da sprovedu prekid vatre pre nego što dođe do početka pregovora. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Gospodin Thaçi nije bio na tom sastanku...

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Izvinjavam se, gospodin Krasniqi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, gospodin Krasniqi. Bila je ideja... Samo da ovo ponovo stavimo u kontekst, razgovaralo se o jednoj združenoj platformi svih aktera kosovskih Albanaca i mi smo smatrali da to može da se postigne ako se i OVK i Srpska strana uzdrže od ofanzivnih akcija i napada. Ja to ne bih nazvao primirjem ali kao što sam napisao u ona tri uslova, da se ne napada i da se ne vrše ofanzivne akcije.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I vi ste zapisali: "Ako Srbi ne prihvate, više nema frontalnog rata (ljudi su udaljeni)." Da li se sećate da ste napisali tu belešku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to piše u mojim beleškama ali ja nisam sasvim siguran šta sam hteo da kažem, odnosno šta je bilo značenje toga. U svom izveštaju ja sam rekao da su oni rekli da će promeniti svoju taktiku i to tako što će da pređu sa jasnih linija koje su kontrolisali, na gerilske akcije.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Pokušajte, posle toliko godina, da se setite šta je rečeno toga dana, a to je da OVK više ne bi mogla da vodi ofanzive na frontu, da postoji opasnost... da bi to za OVK bilo teško s obzirom da su svi ovi civili bili raseljeni iz svojih domova i da je moralo da se povede računa i o njima.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Raseljena lica su već bila raseljena. Kada su se oni povukli iz Mališeva/Malishevë, Mališevo/Malishevë je ostalo prazno. Tamo nikoga nije bilo. Onaj grad koji sam opisao, onaj dinamični grad koji sam ranije opisao, sada je bio skoro prazan. Tamo nije bilo ničega, osim Srpskih snaga bezbednosti i nekoliko civila. Dakle, ništa slično što sam ranije video. Ti ljudi morali su negde da budu. Bili su raseljeni.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Nema sumnje da se OVK brinula o tim raseljenim licima? Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja to ne bih mogao da kažem. Ali oni su verovatno bili i u područjima gde je bila OVK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ali vi se ne sećate da je gospodin Limaj rekao da su njegova glavna briga bili civili i da je njegova glavna briga bila humanitarna situacija, to jest da se napravi koridor da bi civili mogli da se pomeraju sa mesta sukoba na mesto gde postoji relativna bezbednost?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Žao mi je. Ne sećam se toga. Ali pitanje sigurnog povratka jeste bilo pomenuto.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Naravno, i relativna slabost OVK vama je postala jasna kada ste bili na onom brifingu 31. jula, to je dokazni predmet broj 59, kada ste rekli da je OVK potvrdila da će da promeni taktiku?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne znam da li je to slabost, ali to je samo bio odgovor na situaciju koja se promenila.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I da će da pređu na gerilski rat ako ne budu imali kapacitet da vode borbu na jasnim linijama fronta?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mislim da je tako svuda u svetu.

Pretpostavljam da ako imate nadmoćnijeg neprijatelja koji ima nadmoćnije naoružanje da morate da menjate svoju taktiku.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I naravno, Srbi su imali znatno nadmoćnije snage, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Srpske policijske snage su, na primer, imale oklopne transportere a OVK to svakako nije imala.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Dok ste bili na Kosovu/Kosovë, često ste imali priliku da čujete srpsku propagandu, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Naročito na Kosovu/Kosovë. Oni su objavljivali "bele knjige", pisali su o takozvanim terorističkim napadima, koliko ljudi je nestalo, koliko ubijeno. Dakle, to je redovno pisano i davano ambasadama u Beogradu.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da li su te "bele knjige" uzimane ozbiljno u ambasadama ili je bilo određenih rezervi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Hteli smo da se oslonimo na naše monitore i posmatrače na terenu ali oni, razume se, nisu imali pregled jer ih je u početku bilo malo a kasnije prosto nemate potpunu sliku.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ali generalno govoreći, vi ste imali te "bele knjige" i čuli ste šta su posmatrači govorili. Da li je tačno da je na njih Međunarodna zajednica gledala sa velikom sumnjičavošću kao na običnu srpsku propagandu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mi smo ih svakako smatrali preuveličanim.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To je prilično blaga reč, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ja sam diplomata.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da. A ja se bojim da sam ja advokat. Vi ćete da se složite sa mnom da je to bila propaganda?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ja im nisam davao veliku verodostojnost.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Hvala. Naravno, vi govorite o oklevanju Ministarstva spoljnih poslova Austrije koje nije želelo da bude uvučeno u propagandne igre. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Na primer, vi ste odbili da učestvujete u poseti koju su organizovale Srpske vlasti u Prekazu/Prekaz?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To je zato što je postojala velika opasnost da ćete biti iskorišćeni od Srba kao pion u jednoj propagandnoj kampanji?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Apsolutno tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A vi dajete i drugi primer da kada ste krajem maja i početkom juna meseca 1998. godine otišli u Dečane/Dečan, da je i to bio propagandni potez od strane SRJ?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pribojavali smo se toga, ali u neku ruku je taj cilj i njima bio poznat jer su pokazali da nemaju kontrolu nad Kosovom/Kosovë, iako su pokušali da prikažu da je imaju.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Znači, bio je to pokušaj ne baš uspješne propagande?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mi smo imali toliko suprotstavljenih informacija, tako da smo odlučili da idemo tamo na vrlo niskom nivou, znači na mom nivou, dok su neke zemlje učestvovala na ambasadorskom nivou. Mnoge zemlje Evropske unije poslale su drugog ili prvog sekretara.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Hvala. To nam je od velike pomoći. Da li možete sada da pogledate dokazni predmet broj P60. To je vaš izveštaj Ministarstvu spoljnih poslova od 8. juna 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tražim ga... Imam ga.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Pogledajte sada drugu stranicu gde vi dajete detalje o brifingu kome ste prisustvovali u Jugoslovenskom Ministarstvu spoljnih poslova i Ministarstvu unutrašnjih poslova. Tu, na ovoj stranici, ima pet tačaka koje ste naveli.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi izveštavate svoje Ministarstvo da su Ministarstvo spoljnih poslova i Ministarstvo unutrašnjih poslova SRJ upravo opovrgli da postoji veliki problem izbeglica, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I to je rađeno u tolikoj meri, kažem, da je srpska propaganda zapravo išla čak tako daleko u tome da su govorili da su izbeglice presvlačene u odeću da izgledaju kao izbeglice?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, tako nekako.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I da li je tačno da se kaže da su Srbi koristili svaku priliku koju su imali da kažu nešto protiv OVK ili da minimalizuju srpsku ulogu u kosovskoj krizi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. I to sam rekao. To je deo propagande.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I naravno, osim što ste imali kontakte sa OVK, vi ste imali kontakte i sa Srpskim vlastima, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I u Prištini/Prishtinë i u Beogradu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Dakle, vi ste s njima radili od samog dolaska u Beograd 1997. godine i verovatno do svog odlaska?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. U različitim stepenima. Ja sam imao malo kontakata u samom Ministarstvu spoljnih poslova, jer tamo ne bi mogli da se vode iskreni razgovori. Ali bila je tradicija, da tako kažem, da se ide na Kosovo/Kosovë i da se tamo razgovara sa kosovskim političkim rukovodstvom ali i prefektom Kosova/Kosovë na srpskoj strani, sa prefektom Veljkom Odalovićem..

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li je to čovek koji je davao veliki značaj onome što je govorio kao prefekt Prištine/Prishtinë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to zvuči veoma beznačajno, ali mislim da je on imao dosta uticajan položaj na Kosovu/Kosovë.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I on je tačno znao šta Beograd o svemu misli, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, znao je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I za sve ovo vreme dok ste imali posla sa Srbima, vi niste nikad čuli da iko tvrdi da postoji logor u Lapušniku/Llapushnik, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. Nikad to nisam čuo.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I nikada niste čuli ni pre ni posle svojih sastanaka sa gospodinom Limajem u julu mesecu 1998. godine navode da je izvršen masakr u planini Beriše/Berishe koje je izvršio OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Prema vašem iskustvu i poznavanju Srba i propagande koju su koristili, da li smatrate da bi oni da su imali takvu informaciju je i te kako upotrebili?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Oni su koristili druge informacije, bilo da su lažne ili tačne. Oni su tvrdili da je ubijeno ne znam tačno koliko ljudi u Klečki/Klečkë, na primer. Pokretali su i pitanje Glođana/Gllogjan i još neka druga pitanja koja su nam pominjali.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da se vratimo na Klečku/Klečkë. Koje su tvrdnje Srbi iznosili u vezi sa Klečkom/Klečkë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Oni su pronašli neku jamu ili tako nešto, pronašli su...

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li je to jama sa krečom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Može biti. Pronašli su ljudske ostatke.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I šta su rekli o tome?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da su oni ubijeni od strane OVK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da. A da li se nešto dogodilo pošto su Srbi izneli takve navode?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mislite, sta se događalo Srbima ili šta su oni radili? Ne razumem.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li je, na primer, bio uključen tim forenzičara iz Finske?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, bio je. To je bio jedan od rezultata oktobarskih pregovora da dođe jedna nezavisna komisija koja će da vrši uviđaj gde su navodno izvršena ta ubistva. I bila je uključena i Ausrtija kao predsedavajuća Evropskom unijom tada. I mi smo odabrali šest lokacija na kojima se to navodno dogodilo.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da li ste svesni srpskih izveštaja da je oko 200 ljudi ubijeno u Klečki/Klečkē?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne mogu toga da se setim. Ali to je ona jama s krečom, sećam se. Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da li se sećate da se za te tvrdnje utvrdilo da li su osnovane ili je to bila samo propaganda?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja ne znam kakav je bio ishod tog tima, finskog tima forezičara. Ja nisam video završni izveštaj ni sa jedne od tih lokacija.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Po vašem saznanju vi dakle smatrate da se i tu radilo o srpskoj propagandi kako bi izgledalo kako su oni žrtve sukoba?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Od samog početka ja nisam pridavao mnogo verodostojnosti slučaju Klečka/Klečkē.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Poenta mog pitanja, naravno, gospodine Kickert jeste da bez obzira na tu klimu propagande i to nekada propagande koja je počivala na potpunim lažima, vi niste ništa čuli o nekom ilegalnom logoru u Lapušniku/Llapushnik za sve vreme vašeg boravka na Kosovu/Kosovē 1998. godine, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne konkretno. Samo opšte navode i tvrdnje da se ljudi kidnapuju i odvođe u logore. Ali nisam čuo da je nešto rečeno o Lapušniku/Llapushnik.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I ništa niste čuli o komandantu Čelikuu u bilo kom smislu osim da je bio lokalni komandant 1998. godine? Vi ste možda sami izveli neke zaključke ali nikad ništa niste čuli o tome?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On je meni bio predstavljen samo kao komandant.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Naravno, vi ovde tvrdite i da ste se krajem 1998. godine sreli i sa gospodinom Limajem i sa gospodinom Thačijem u Banji/Banjē?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je tačno. Ja sam tamo bio na sastanku koji su imali sa ambasadorom Volfgangom Petritschem.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li je to bilo u novembru 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Može biti, nisam siguran. Bila je zima, siguran sam, i bilo je magle. Mislim da smo zakasnili i već smo krenuli da se vozimo natrag kada smo pozvani preko mobilnog telefona da se vratimo i došlo je do tog sastanka.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da vas sada ponovo podsetim na taj magloviti dan 1998. godine. Da li se sećate da vam je tom prilikom gospodin Limaj bio predstavljen kao komandant 121. brigade?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, ne mogu toga da se setim. Ne mogu da se setim da li je on uopšte bio predstavljen, jer ja sam tada već znao njegov lik, tako da ne znam da li se on predstavio ili ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A pominjali ste i drugu priliku kada ste za vikend otišli u kuću gospodina Limaja?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo 1999. godine.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi ste rekli da je puno ljudi bilo tada prisutno.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, bilo je ljudi. Bilo je nekih muškaraca tamo. Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I vi ste iz toga izveli zaključak da su ljudi pokazali znatno uvažavanje gospodina Limaja?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Mislim da je on bio veoma uvažavan. Ali mene to nije iznenađivalo, jer je on bio komandant OVK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Tom prilikom vi ste tamo bili sa jednim novinarom. Da li je tačno to ili nije?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Sa novinarom i američkim diplomatom.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A ko je bio novinar?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Dukagjini Gorani.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li se sećate da vam je gospodin Gorani predložio da idete u kuću gospodina Limaja jer je upravo njegov ujak ili stric preminuo?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Toga ne mogu da se setim. To je moguće. Svakako je tačno da kad smo bili tu da je gospodin Gorani, pošto smo već bili u tom kraju, predložio da odemo do kuće gospodina Limaja. I svakako bi to bilo logično zato što je njegov ujak ili stric preminuo.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li vam je poznata tradicija na Kosovu/Kosovë kada jedan rođak premine da onda jedan bliski rođak mora da ostane u kući da bi primao izjave saučešća koje će da prenese porodici? Da li ste to čuli ranije?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Nisam to znao. Ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Molim vas za malo strpljenja gospodine Kickert. Dajete primer Luma Haxhijua koji stoji pored gospodina Holbrookea i pozira za fotografiju. Da li se sećate tog incidenta?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. To je čak bilo i na televiziji, zato sam to rekao.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Vi ste rekli da gospodin Haxhiju nije bio izvan OVK ali da takvo ponašanje nije bilo dobrodošlo?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. On je bio obični vojnik i svakako nije bio neko ko je bio portparol i ko je mogao da govori u ime OVK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Ali po vašem shvatanju onoga što se dogodilo, on je sam doneo odluku pošto je već nosio uniformu OVK, da se naprave te fotografije, jer bi to bilo dobro za OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Moguće je. Jer, ja mislim, biti fotografisan sa Ričardom Holbrookeom jeste neka vrsta priznanja. On je verovatno tako mislio.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A ako nije postojala jasna komanda iz centra, ljudi su radili ono što su mislili da je najbolje za OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja ne znam. Možda je on samo želeo da se slika. Nisam bio tamo. Sve ostalo bi s moje strane bilo samo nagađanje.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Naravno. Ali vi dajete primer nekih osoba iz Skandinavije ili nekih pripadnika OVK iz Skandinavije koji su razgovarali sa gospodinom Holbrookeom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je ista osoba.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: To je ista osoba?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. To je ista osoba, da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I vi kažete da te osobe, ta porodica, nisu imale nikakav položaj ili poziciju. To je vaše sećanje?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tu se upravo radi o gospodinu Lum Haxhiju koji je fotografisan sa gospodinom Holbrookeom. Mislim, ovo o čemu vi sada govorite je referisanje na taj moj citat. A ja sam citirao gospodina Demaqija.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da. Hvala vam. Posle rata vi ste imali priliku da razgovarate nekoliko puta sa gospodinom Limajem. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li se sećate njegove uloge na pregovorima u Rambujeu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On nije imao status člana delegacije, ali ako se ne varam, on jeste bio tamo i ušao je u Rambuje sa propusnicom savetnika.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da li ste vi učestvovali na konferenciji u Rambujeu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Bio sam u Rambujeu.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I ako mogu tako da kažem, imali ste važnu ulogu koja se ticala austrijske diplomatije?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja tamo nisam bio kao Austrijanac, nego kao pomoćnik gospodina Petricha, specijalnog izaslanika.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li vam je poznato da se gospodin Limaj zalagao da se potpiše sporazum u Rambujeu? Da li ste bili svesni toga ili ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A posle rata 1999. godine da li vam je bila poznata uloga gospodina Limaja? Mislim da se radilo o administrativnom sporazumu ali dozvolite mi da to proverim. Kako biste vi opisali ulogu gospodina Limaja u 1999. godini?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On je bio visoki funkcioner DPK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da li je on bio za demokratiju ili je bio militantan?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne. On je apsolutno bio za demokratiju i pomirenje.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I on je s vama razgovarao na formalnim i neformalnim sastancima, zar ne? Na formalnim ili neformalnim sastancima, ili na obe vrste sastanaka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Na obe vrste sastanaka. Nismo imali nikavih problema. U stvari, neformalno, kada bih odlazio u sedište partije, kao što sam već ranije rekao, nije bilo problema da on sa mnom razgovara na srpsko-hrvatskom jeziku, jer to je bio jedini jezik na kom smo mogli nas dvojica da razgovaramo. Ali zvanično ja sam govorio nemački ili francuski ili engleski sa predstavnicima OVK.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: A da li ste kod njega prepoznali bilo šta što bi ličilo na podstrekivanje na nacionalnu mržnju ili nasilje prema nekoj etničkoj grupi?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, ne uopšte.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li je on zapravo bio jako zainteresovan da se osnuje demokratsko Kosovo/Kosovë sa istim pravima za sve?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Uključujući i prava za Srbe, Rome, Bošnjake i pripadnike drugih albanskih političkih partija?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Naravno, mnogi kosovski političari verovatno ne bi pristali da razgovaraju na srpsko-hrvatskom sa vama. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bilo tačno, naročito 1999. godine. U to vreme je jedan Bugarin bio ubijen, najverovatnije što se mislilo da je on Srbin.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I dobro je poznato da su Srbi zabranili obrazovanje na albanskom i upotrebu albanskog u svim institucijama i strukturama?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Albanci su imali paralelni sistem obrazovanja i u školama i na Univerzitetu.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: I da li biste se složili da je to što je gospodin Limaj pristao da sa vama razgovara na srpsko-hrvatskom jeziku još jedan dokaz da je on, u stvari, vrlo demokratski orijentisan?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Da li biste mogli Sudu da navedete još neke primere iz vaših kontakata sa gospodinom Limajem koji bi pokazali kakav je on bio?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: On je bio dobar primer čoveka koji je od vojnika postao političar. I ima mnogo takvih primera od tih dana, 1999. godine kada je bio u OVK kada sam sa njim imao kontakte, pa sve do današnjeg dana. I ako se ne varam, on se čak bio kandidovao za gradonačelnika Prištine/Prishtinë i mislim da je imao veliki ugled među međunarodnim faktorima, kao osoba s kojom može dobro da se saraduje.

ADVOKAT KHAN – PITANJE: Hvala vam. Ja vam se zahvaljujem na pomoći. Ako samo malo sačekate gospodine Kickert, možda moj prijatelj, gospodin Powles ima neka pitanja za vas. Ali hvala vam na strpljenju.

SUDIJA PARKER: Mislim da ćete morati da sačekate pauzu, osim ako nije samo minut, dva. Dakle, nastavljamo sa radom u 17.50 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodin Guy-Smith, nadam se da ne mislite da smo vas zanemarili?.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne, nikako, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Powles izvolite.

ADVOKAT POWLES: Hvala vam puno časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT POWLES

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Gospodine Kickert, ja ovde zajedno sa Michaelom Topolskim zastupam gospodina Isaka Musliua, koji sedi ovde odmah iza mene. Kao što sam već rekao, moje unakrsno ispitivanje biće relativno kratko i nadam se da neće biti većih problema. Vi ste počeli da odlazite na Kosovo/Kosovë u prvoj polovini 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, prvi put sam išao na Kosovo/Kosovë u januaru 1998. godine.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Prvo ste otišli samo u Prištinu/Prishtinë da biste tamo sreli važne ljude sa Kosova/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, političke predstavnike ali sam takođe imao i kontakte sa Univerzitetom, jer kao što sam već rekao, mi smo priznavali njihove diplome i morao sam da se pobrinem da diplome koje dobijaju studenti, kosovski Albanci, budu prave diplome. Tako sam imao kontakte i sa studentskim vođama, ali to je sve bilo u Prištini/Prishtinë.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Tačno. Da. I u junu mesecu je doneta odluka da se započnu razgovori sa OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da li je to bilo u junu ili julu mesecu, ne znam, ali bilo je to otprilike u to vreme.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Na početku to nije bilo lako, jer kao što ste rekli, nije bila jasna struktura OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Nije postojala neka jasna osoba za kontakt, neki jasni predstavnik za odnose sa javnošću unutar OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Nije bilo nikoga sve dok nije imenovan Jakup Krasniqi. Postojao je neko u Ženevi...

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: ...ali mi nismo imali s njim kontakt. Ja sam tražio nekoga na terenu.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: I sve dok nije imenovan Jakup Krasniqi, oni nisu imali svog portparola.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da li vam je poznat izveštaj o Kosovu/Kosovë koji je sačinila Nezavisna komisija na Kosovu/Kosovë? Mislím da je predsedavao sudija Richard Goldstone.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, poznato mi je.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Dozvolite mi da vam pročitam kratak odlomak da vidim da li se vi slažete s tim da li je to tačan opis situacije u to vreme. Tu piše: "U julu mesecu je osnovana američka Kosovska diplomatska osmatračka misija KDOM. I u izveštaju stoji da je KDOM pokušala da ujedini različite fragmente OVK." Da li se slažete s tom izjavom?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ja mislim da to nije bio samo KDOM kao takav. KDOM je imao nekoliko segmenta: ruski, američki, evropski, odnosno Evropsku posmatračku misiju. Ali može da se kaže da je KDOM učestvovao u tim razgovorima, da.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Pokušavajući da ujedini različite delove OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Možda su oni to i radili ali naš cilj je bio da se različiti politički fragmenti kosovskih Albanaca okupe. Znači, OVK i politički predstavnici u Prištini/Prishtinë i drugi koji nisu bili zajedno.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I ovde u ovom izveštaju piše da je KDOM popunio jedan vakuum ili kako se jedan novinar tada izrazio, oni su napravili jedno kontaktno mesto na kom bi mogli da se kontaktiraju lideri OVK. Da li se slažete s tim da se posredovanjem KDOM-a moglo da kontaktira sa liderima OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Američki predstavnici su to radili. Oni jesu koristili KDOM na terenu da bi stupili u kontakt sa predstavnicima OVK.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: U redu.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ali ja ne znam s kojim ljudima su se oni srećali.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Tačno. U redu. Ako se ne varam, vi ste imali tri sastanka sa predstavnicima OVK u julu mesecu 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: 22., 23. i 30. jula?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Upravo sam to ponovo ustanovio pogledavši ove izveštaje. Da.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: U redu. Na sastanku od 22. jula sastali ste se sa gospodinom Ganijem Krasniqijem, gospodinom Veselijem i sa novinarom

gospodinom Batonom Haxhiuom. I mislim da ste rekli da je taj sastanak organizovao gospodin Nick Turnbull iz Evropske posmatračke misije.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je tačno ali gospodin Haxhiu, novinar, nije putovao s nama. On se tamo pojavio na naše iznenađenje, ali on je bio tamo.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: U redu. Drugi sastanak 23. jula, dan posle prvog sastanka, bio je sastanak sa gospodinom Thačijem i gospodinom Veselijem. Na to mesto vas je odveo novinar Dukagjin Gorani. Da li je to tačno?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. To je tačno.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: A treći sastanak od 30. jula, na kome je bio i gospodin Slinn, bio je sastanak na kom su bili gospodin Krasniqi, gospodin Limaj i gospodin Ramë Buja i taj sastanak je takođe organizovao isti novinar, gospodin Haxhiju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tačno. Tada je tamo bila prisutna i jedna televizijska ekipa *BBC*-a. Novinari obično imaju dobre kontakte.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Gospodin Krasniqi postao je portparol OVK 11. juna?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne znam tačno kada, ali je u julu mesecu bilo jasno da je on njihov portparol...

ADVOKAT POWLES – PITANJE: U redu. Vama je postalo jasno...

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR:... meni.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: ...početkom jula meseca da je on njihov portparol?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: U to vreme nismo bili sigurni da li je on ovlašćeno govorio u ime OVK ili ne.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I vi ste, čini mi se, tek 7. jula saznali da je on portparol OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja sam u to vreme čuo da sve više i više ljudi govori da je on stvarno neko važan?

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Ali vi se niste sa njim sastali sve do 30. jula?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: A taj sastanak je dogovoren preko jednog novinara?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Može da se kaže da je to vreme situacija na terenu na Kosovu/Kosovë bila takva, da ako ste želeli, nije bilo lako s nekim da se stupi u kontakt.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Uopšte nije bilo lako.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Situacija je bila prilično haotična.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pogotovo kada je započela srpska ofanziva i kada je napušteno Mališevo/Malishevë, a to je bila poslednja tačka na kojoj sam ja mogao da se sastajem.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: A bilo je teško identifikovati i u samoj organizaciji ko je pravi čovek s kojim može da se razgovara i bilo je teško dogovoriti mesto sastanka?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je tačno. Ja sam mislio da je sastanak sa brojem 3 bio jako dobar, da je on jako dobar kontakt, ali posle toga više nisam mogao s njim da se sastajem.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Može da se kaže da je postojala izvesna konfuzija ko je bio službeni predstavnik OVK za odnose sa javnošću. Da li se slažete s tim?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa to morate da pitate OVK da li je kod njih bila konfuzija ili ne. Ja mogu da vam kažem samo ono što sam ja video.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Dozvolite mi da vam spomenem nekoliko incidenata. 25. juna, mislim da je to bio datum, gospodin Lum Haxhiju uspeo sebe da "ugura" na fotografiju sa gospodinom Holbrookeom u Minhenu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne znam tačan datum ali ako vi kažete da je tako...

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Ja mislim da je to bilo tog datuma a možda i ja grešim. Gospodin Krasniqi je taj incident kasnije spomenuo u jednom intervjuu koji je dao novinama *Spiegel*. U intervju u tim novinama rečeno je... Recite nam da li ste dobili ove dokumente koje nose naslov "Dokumenti koji bi mogli da budu korišćeni u unakrsnom ispitivanju gospodina Kickerta"?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne, nisam to dobio.

ADVOKAT POWLES: Da li ste vi to dobili, časni Sude?

SUDIJA PARKER: Ne.

ADVOKAT POWLES: Da li je Tužilaštvo to dobilo?

SUDIJA PARKER: Čini mi se da ćemo to upravo da dobijemo.

ADVOKAT POWLES: Hvala vam. Nismo uneli tabulator, jer kao što znate, časni Sude, Odbrana nema sve one tehnološke mogućnosti koje ima Tužilaštvo. Nemamo čak ni fasciklu. Ali dozvolite mi da skrenem vašu pažnju na relevantne dokumente. To je, čini mi se, peti dokument ovde i naslov je "Portparol OVK kaže da je cilj ujedinjenje svih Albanaca". Dokument nosi oznaku ERN U008-3955. To je dakle peti dokument u ovom svežnju dokumenata.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da li ste to pronašli gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Pronašao sam.

ADVOKAT POWLES: Časni Sude, da li ste vi uspeli da pronađete članak?

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Dakle, na drugoj stranici tog članka, negde oko sredine imamo pitanje, *Spiegel* kaže: "Kaže se da je OVK fragmentirana u nekoliko grupa koje se međusobno svađaju. Šta treba da se uradi? Da li postoji centralna komanda? Da li naređenja dolaze odavde ili iz inostranstva?" I onda gospodin Krasniqi odgovara: "OVK ima samo jedan Glavni štab i jednog vrhovnog komandanta. Vojne odluke donose se ovde na Kosovu/Kosovë. U ovom trenutku ja sam jedina osoba kojoj je dozvoljeno da govori u ime OVK." Zatim sledi pitanje o Robertu Gelbardu, specijalnom izaslaniku Sjedinjenih Američkih Država za Balkan i kaže se da je on nedavno razgovarao sa jednim od aktivista u Švajcarskoj. Zatim gospodin Krasniqi odgovara: "To je Rugovin pokušaj da Amerikancima predstavi jednog aktivistu koji je lojalan partiji DSK..."

prevodioci: Da li može advokat da čita malo sporije dokument? Hvala.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: "... mi imamo naše ljude u Švajcarskoj a Gelbardov sagovornik nije bio ovlašćeni predstavnik našeg pokreta." Sledeće pitanje odnosi se na sastanak gospodina Holbrookea i gospodina Lum Hahxijua. U pitanju se kaže: "Američki posrednik Richard Holbrooke se očigledno zalaže za to da se OVK uključi u traženju rešenja sukoba. Sastao se sa predstavnicima OVK na Kosovu/Kosovë. Da li smatrate da vam je to na neki način podiglo rejting?" Gospodin Krasniqi odgovara: "Ne, Holbrooke nije razgovarao sa pravim predstavnicima i to nije prva njegova greška u proceni situacije." Znači, ovde izgleda da gospodin Krasniqi govori da Lum Hahxiju nije bio ovlašćeni predstavnik OVK kada je razgovarao sa gospodinom Holbrookeom. A pogledajte sada, molim vas, prvi dokument. To je izveštaj Međunarodne krizne grupe pod naslovom "Dugo toplo leto na Kosovu/Kosovë". Molim vas okrenite četvrtu stranicu. Zanima me 3. paragraf, poslednja rečenica. Tamo se nalazi citat gospodina Krasniqija iz intervjua koji je dao kosovskim novinama *Koha Ditore*. On tamo komentariše intervju koji je dao listu *Spiegel* i kaže: "Ima jedna greška koji sam dao listu *Spiegel*. Oni su legitimni predstavnici OVK i imaju ovlašćenja da govore i razgovaraju u ime OVK sa raznim predstavnicima i diplomatama u inostranstvu." Dakle gospodine Kickert, da li biste se složili da čak ni gospodinu Krasniqiju nije bilo sasvim jasno ko je sve bio ovlašćen u to vreme da govori u ime OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja ne mogu da vam kažem šta je on hteo da kaže ali koliko ja znam, gospodin Gelbard se sastao sa gospodinom Mahmutijem u Ženevi i koliko sam ja shvatio, taj čovek je govorio u ime OVK.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Ali u svom prvom intervjuu koji je dao *Spiegelu*, gospodin Krasniqi je rekao da to nije bio ovlašćeni predstavnik OVK. Kasnije se gospodin Krasniqi sam ispravio u vezi s tim ko je sve ovlašćen da govori u ime OVK.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa verovatno biste o tome trebali da pitate gospodina Krasniqija.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. A sada nešto o onome što ste vi napisali. Vi ste spominjali gospodina Luma Hahxijua, mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva 56. To je vaš dopis od 24. jula. Mislim da je ovo poslednja rečenica u vašem izveštaju gde vi govorite da je gospodin Lum Hahxiju obični vojnik koji je stao s desne strane gospodina Holbrookea tokom njegove posete Minhenu. I zatim kažete da je posle toga iz "iz komande u Mališevu/Malishevë", što je očigledno komanda OVK, on "dobio

naređenje da ne sme više da govori u ime OVK, što on i sada poštuje". Znači, vama je rečeno, ispravite me kao grešim, da je on dobio uputstvo da više ne daje nikakve javne izjave?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Ja sam "obični vojnik" stavio pod znake navoda, jer su mi to rekli kada sam bio u Mališevu/Malishevë. Isto tako, ovde imamo jednu malu grešku – ne da je on stao s njegove "desne strane", nego je "stao u pravu fotografiju" – engleska reč "right", što znači da je želeo da bude na toj fotografiji.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. U redu.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: I onda su mu oni rekli da više ne sme da govori sa predstavnicima štampe. Jer posle te posete novinari su ga tražili. Mislili su – pa on se sastao sa Holbrookeom, mora da je to neko važan.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: U redu. A molim vas, pogledajte sada šesti dokument u našem svežnju dokumenata. Naslov je "OVK predviđa uspešan marš na Prištinu/Prishtinë". To je članak objavljen u novinama *Koha Ditore* istog dana kada ste vi napisali vaš izveštaj, 24. jula 1998. godine i to je ekskluzivni intervju koji je Lum Hahxiju dao tim novinama i kaže se da je on oficir OVK za borbeni moral, nacionalnu politiku i informacije u podštabu OVK u Reci/Rekë. Prema tome, izgleda da gospodin Hahxiju nije čuo to što su mu rekli. I ako sada ponovo pogledate onaj raniji izveštaj "Dugo toplo leto na Kosovu/Kosovë", izveštaj koji je sačinila Međunarodna krizna grupa, tamo se takođe iznosi procena o tome šta je gospodin Krasniqi i šta on može da učini kao predstavnik OVK za odnose sa javnošću. Počinje pri dnu četvrte stranice i prelazi na petu stranicu. Pa ću sada da vam pročitam šta Međunarodna krizna grupa o tome misli. A vi ćete onda da mi kažete da li se sa tim slažete ili ne? Oni kažu: "Na mnogo načina Krasniqi zapravo jednostavno predstavlja, sasvim razumljivo, nesofticirane javne odnose OVK. Nepodudarnosti u njegovim istupima mogu da se opišu kao trivijalne. Međutim, to ilustruje težak zadatak s kojim su međunarodni posrednici suočeni kada pokušavaju da pronađu sagovornike na Kosovu/Kosovë." Da li biste se složili da ste i vi, kao predstavnik Međunarodne zajednice, imali teškoća da pronađete sagovornike na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Složio bih se s tim.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I zatim oni kažu: "Slični oslobodilački pokreti u drugim zemljama, obično na čelu imaju dobro poznatu osobu koja je došla iz inostranstva ili nekog lokalnog vođu koji je otišao u ilegalu i ponovo se pojavio u gerilskoj uniformi." I nastavlja se: "S obzirom da OVK nema takvog vođu, izgleda da novinari svake nedelje razgovaraju s drugim predstavnicima OVK i svaki od njih tvrdi da je komandant i svaki od njih priča drugu priču." Da li se slažete s ovim procenom Međunarodne krizne grupe?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, mi svakako nismo imali jasnu sliku o tome ko predstavlja rukovodstvo OVK.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Vratimo se ponovo proceni gospodina Krasniqija. Čini mi se da je to peti dokument koji nam je predat. Izvinjavam se, to je član. Dokument je četvrti po redu. Četvrti dokument koji nam je predat. Naslovljen je...

ADVOKAT POWLES: Setio sam se da treba da usporim.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: To je dokument pod naslovom "*BETA* smatra da je OVK ozbiljno uzdrmana". Dokument ima četiri stranice. Molim vas pogledajte treću stranicu ovog dokumenta, treći paragraf. Tu se isto iznosi procena o gospodinu Krasniqiju: "Posle Orahovca/Rahovec mnogi albanski intelektualci počeli su prigušenim glasom da kritikuju 'neodgovornost' i 'avanturizam' komandanata OVK i počeli su da govore da neki od vodećih 'ljudi u šumi', nemaju dovoljne 'intelektualne kapacitete'. Portparol Krasniqi bio je glavni cilj takvih kritika, s obzirom da nije mogao dobro da obavlja svoje dužnosti." U dokumentu se dalje kaže: "Da ilustruju njegovu 'glupost' i 'nepismenost', oni često spominju činjenicu da je OVK odlučila da preda 35 srpskih civila Međunarodnom komitetu Crvenog krsta a nikome nije palo napamet da pozove strane televizijske ekipe koje bi o tome izvestile, što bi išlo u korist OVK." Prema tome, čini se da mogućnosti medijske manipulacije OVK nisu bile ni blizu onako velike kao što su to imali medijski manipulatori sa srpske strane. Da li se slažete s tim?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ne mogu to da komentarišem. Ja samo znam da je gospodin Krasniqi govorio o jedinstvenoj zemlji za sve Albance i da im to nije išlo u prilog. To nije bilo dobro primiljeno u Međunarodnoj zajednici.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Mislim da je to jedna od protivrečnosti gospodina Krasniqia koju spominje Međunarodna krizna grupa kada kažu da postoje izvesne kritike u vezi s tim da li je gospodin Krasniqi portparol OVK.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ne znam. Često bi i razni predstavnici međunarodnih organizacija za odnose sa javnošću morali da povuku svoje prethodne izjave ali da, da. Ne znam. Možete to da opišete kako god hoćete.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Vi ste u Beogradu bili stacionirani od novembra 1997. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: U Austrijskoj ambasadi u Beogradu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I nesumnjivo, vi ste sigurno dobijali izveštaje o tome šta se dešava na Kosovu/Kosovë dok ste bili u ambasadi u Beogradu?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa u to vreme su to uglavnom bili izveštaji iz medija.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I u tim izveštajima iz medija i naravno i u drugim informacijama koje ste dobijali, da li je bilo informacija da Srpske snage sprovode napade na kosovske Albance, na civile na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da li mislite na neki konkretan incident?

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Pa vi možete da nam pomognete. Da li znate za neki konkretan incident napada na civile na Kosovu/Kosovë početkom 1998. godine?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mislite na Srpske snage bezbednosti?

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa ne mogu baš da se setim. Naime, ono što je prouzrokovalo eskalaciju sukoba bile su operacije Srpskih snaga bezbednosti u Drenici/Drenicë, krajem februara, početkom marta 1998. godine.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I da li je bilo civilnih žrtava kao posledica tih operacija?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Tu je bila porodica Jashari. Tu je bilo i žena i dece.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Mislim da je bilo 18 žena i desetero dece?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Možda. Ali u svakom slučaju, veliki broj žena i dece.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I to je bio samo jedan od incidenata u kom je bilo žrtava na strani kosovskih Albanaca a koje su prozrokovale Srpske vlasti na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Civili su u celom sukobu generalno najviše propatili.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. I mislim da je Austrijsku vladu brinulo to što Srbi rade na Kosovu. I vas su Srpske vlasti pozvale da odete u Prekaz/Prekaz u martu 1998. godine i vaša Vlada je to odbila?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Mi smo mislili da se tu radi o propagandnom triku. Međutim, u isto vreme dvojica mojih kolega, Britanac i Šveđanin otišli su sami u Prekaz/Prekaz da vide šta se tamo dogodilo. I ja sam od njih dobio izveštaj iz prve ruke o tome kako su stvari tamo izgledale. Posle toga su i vojni atašei raznih ambasada takođe otišli na to mesto kao i u mrtvačnicu u Srbici/Skenderaj da bi videli žrtve tih napada.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. U redu. Molim vas pogledajte sada poslednji dokument u ovom našem sveznju. U gornjem desnom uglu stoji oznaka ili slovo R i 025-781. Da li vidite taj dokument gospodine Kickert?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Vidim ga.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: To je izveštaj koji dolazi iz "EU KDG CC Priština/Prishtinë/medicinski savetnik". Da li znate odakle dolazi taj izveštaj? Ne mislim na osobu, nego na instituciju?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pa to je očigledno izveštaj Evropske posmatračke misije. Tako izgleda. Medicinski savetnik je u to vreme bio jedan austrijski doktor u posmatračkom timu u Prištini/Prishtinë i on bi mogao da bude autor ovog dokumenta.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I tu piše da je to upućeno RC Beograd i sedištu Evropske posmatračke misije u Sarajevu i na kraju Austrijskoj ambasadi. Da li je to vaša ambasada?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da, to je naša ambasada jer smo mi tada predsedavali Evropskom unijom.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Znači, moglo bi se reći da je taj dokument prošao kroz vaše ruke, s obzirom da ste vi tada bili zvaničnik austrijske ambasade?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Svakako.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Hajde da prođemo kroz neke stvari u ovom izveštaju. Naslovi su sledeći: prvo, tu se kaže: "Hiljade raseljenih osoba živi u lošim uslovima"; "Ima znakova širenja zaraznih bolesti među raseljenim osobama"; "Hitna potreba za pitkom vodom i prehranom"; "Uništavanje i vandalizam u području Mališeva/Malishevë povećava se iz dana u dan"; "Srpske policijske snage pljačkaju prodavnice u Mališevu/Malishevë, pale kuće" i zatim "Grobovi u Orahovcu/Rahovec". Moram još da kažem da je datum ovog izveštaja 5. avgust 1998. godine. I u rezimeu ovog izveštaja kaže se da se odnosi na period od 28. jula do 5. avgusta 1998. godine i zatim se navode autori izveštaja. U pasusu na drugoj stranici ovog dokumenta, od 29. jula, kaže se: "Policija je bila prisutna duž celog puta i izgleda da ima kontrolu između Komorana/Komoran i Orahovca/Rahovec. U Mališevu/Malishevë je viđen samo jedan stariji Albanac dok su ga neki policajci pratili i doveli u zgradu kada je patrola ušla u selo." Da li vidite to od 29. jula?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I zatim, pri dnu stranice pod datumom 2. avgust stoji: "Zajednička patrola Evropske unije, Sjedinjenih Američkih Država i Ruske Federacije posetila je područje Mališeva/Malishevë, Banje/Banjë i Suve reke/Suharekë" i zatim, što je važno: "Dok se vozila kroz Lapušnik/Llapushnik, pet kilometara zapadno od Komorana/Komoran, patrola je videla neke kuće kako gore ali nije nikoga tamo zatekla." Zatim se dalje u izveštaju kaže: "Broj mrtve stoke oko Mališeva/Malishevë bio je veći nego pre dva dana. Patrola je otišla u Banju/Banjë četiri kilometra jugoistočno od Mališeva/Malishevë i videla na ulici tragove minobacačkih udara kao i uništeni minaret u Banji/Banjë. Lokalni civili u Banji/Banjë rekli su patroli da su skoro svi stanovnici Mališeva/Malishevë i Banje/Banjë napustili svoje domove pre nego što je započela ofanziva Srpskih snaga bezbednosti pre nekoliko dana." Dalje se kaže: "Oni se još uvek boje masakra i kriju se u obližnjim brdima. Patrola je otišla do Kravaserije/Kërvasari, šest kilometara jugoistočno od Mališeva/Malishevë da bi tamo posetila raseljena lica. U grmlju i šumi krilo se nekih 600 ljudi. Patrola je videla da oni žive bez pokrivača, u lošim higijenskim uslovima, što omogućava širenje zaraznih bolesti. Medicinski savetnik video je i neke bolesne ljude koji su patili od febrilne diareje i infekcija disajnih organa." I zatim dalje na trećoj stranici piše: "Na povratku, prolazeći kroz napušteno selo Lapušnik/Llapushnik, videli smo kako gori više kuća nego što je gorelo pre nekoliko sati." Znači, kaže se da su u to vreme u Lapušniku/Llapushnik gorele kuće. I na kraju, ispod datuma 4. avgusta, poslednje dve rečenice... izvinjavam se, na početku, kaže se: "Kombinovana evropsko-američka patrola otišla je u Mališevu/Malishevë i videla tamo kako policajci pljačkaju prodavnice" i dalje "Na povratku u Komorane/Komoran videli smo policajce u Lapušniku/Llapushnik kako pale jedno poljoprivredno dobro. Nekih desetak kuća je bilo uništeno a neke su još uvek gorele." Ovde se govori o Srpskim policijskim snagama?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. Kao što sam već rekao, kada sam ja otišao u Mališevu/Malishevë pošto ga je napustila OVK, mogli ste da vidite... svaki put kada ste prolazili kroz Mališevu/Malishevë mogli ste da vidite sve više i više razaranja. Znači, svaki put kada smo mi odlazili tamo... jednom smo videli da su koristili buldožere da bi rušili kuće u Mališevu/Malishevë.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Dobro.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: A jedan od posmatrača Evropske posmatračke misije, ne znam da li je to isti incident, video je jednog uniformisanog srpskog policajca sa kanisterom benzina kako pali kuće.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Ali složit ćete se da iz ovog izveštaja proizilazi da su Srpske snage od 28. jula pa nadalje uništavale kuće u Lapušniku/Llapushnik i na drugim lokacijama?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bio obrazac koji se stalno ponavljao. I mi smo to videli u napuštenim selima kroz koja smo mi prošli da su kuće bile paljene.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To se čak dogodilo i političkom direktoru Evropske trojke kada su išli krajem jula meseca... videli smo polja koja su bila u redu kad smo išli a kada smo se vraćali, gorela su.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I Srpske snage su odgovorne za to?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Pretpostavili smo zato što nije bilo civila unaokolo, samo Srpske policijske snage.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I taj izveštaj govori o tome da su srpski...

prevodioci: Molimo govornike najljubaznije da prave pauzu između pitanja i odgovora. Hvala.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da li taj izveštaj govori da su Srpski policajci pljačkali?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Da. To su posmatrači lično videli i izvestili o tome.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da.

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ja nisam video, ali oni jesu.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Po svemu sudeći, posledice za civilno stanovništvo na ovom tako devastiranom prostoru bile su strašne i bili su prinuđeni da pobjegnu, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To je bio razlog zbog koga smo mi u avgustu 1998. godine videli da preči humanitarna kriza. Ne samo zbog ovog izveštaja, nego i zbog drugih stvari. U to vreme je Emma Bonino, komesarka za humanitarna pitanja, takođe bila tamo u poseti. Mi smo pokušali razmeštanjem naših posmatrača na Kosovu/Kosovë da postignemo to da se samim njihovim prisustvom stekne neki osećaj bezbednosti, kako bi ljudi mogli da se vrate u svoje kuće.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Vi lično niste bili u Lapušniku/Llapushnik gospodine Kickert, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Nikad.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Međutim, čuli ste za nekoliko borbi koje su se tamo vodile tokom rata?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Moglo se to i videti. Ako ste prolazili magistralom mogli su da se vide tragovi metaka.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da. Možda je ovo nešto u čemu nećete moći da nam pomognete, ali da li znate gde je bila linija fronta u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: I ovo sledeće pitanje može da bude izvan vašeg stručnog područja, ali možda biste ipak mogli da pomognete Pretresnom veću, pa zbog toga imam nameru da vas pitam sledeće. Početkom 1998. godine, Srpske snage a pri tom posebno mislim na obaveštajni element Srpskih snaga, bile su soficistiranije u poređenju sa Oslobodilačkom vojskom Kosova, zar ne?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: To ne mogu da komentarišem. Nemam nikakvu predstavu o tome.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Moglo bi da se kaže da su Srpske snage imale nedavna iskustva u vođenju borbi u drugim republikama Jugoslavije?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Mislim da je to vaše tumačenje, ali oni su svakako imali iskustva. Da.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da li ste vi znali za infiltraciju Srpskih snaga, to jest doušnika u OVK?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Da li ste ikada čuli da su u to vreme Srpske snage koristile Albance kao doušnike?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Znači o tome niste ništa nikad čuli?

SVEDOK KICKERT – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT POWLES – PITANJE: Zahvaljujem se gospodine Kickert.

ADVOKAT GUY-SMIHT: Nemamo pitanja časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala. Gospodine Black.

TUŽILAC BLACK: Časni Sude...

SUDIJA PARKER: Zamoliću vas da malo sporije govorite nego do sada. Prevodioci imaju prilične probleme.

TUŽILAC BLACK: Potrudiću se. Časni Sude, ja ću samo da zamolim da se ovom dokumentu koji ima oznaku ERN U008-3969 a koji je bio predodan svedoku, dodeli dokazni broj. Može da bude i dokazni broj Tužilaštva.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P65.

TUŽILAC BLACK: A dokument koji nosi oznaku ERN...

SUDIJA PARKER: Samo trenutak, da ponovo pronađemo taj dokument.

TUŽILAC BLACK: Svakako. Izvinjavam se. Časni Sude, ako je od neke pomoći, ako će sve ovo da uđe u spis, onda nema potrebe da postavljam dodatna pitanja svedoku o tome. Tako da možda neće biti neophodno da...

SUDIJA PARKER: Ne radi se o tome da li ćete sada da nam pomognete ili ne. To je sada postao dokazni predmet Tužilaštva. To je onaj članak agencije *BETA*.

TUŽILAC BLACK: Da. Tako je, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC BLACK: A sledeći dokument nosi oznaku ERN U008-3955, na prvoj stranici je naslov dokumenta "Portparol OVK: Cilj je ujedinjenje svih Albanaca".

SUDIJA PARKER: To je tekst iz časopisa *Speigel*?

TUŽILAC BLACK: Tako je. I ja bih zamolio da se i tom dokumentu dodeli broj dokaznog predmeta?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštvo broj P66.

TUŽILAC BLACK: Pod ovim uslovima, ja nemam više pitanja, časni Sude.

ADVOKAT POWLES: Časni Sude, ja sam zaboravio da zamolim da poslednji dokument koji je bio predočen svedoku, a to je izveštaj od 6. avgusta, dobije broj dokaznog predmeta Odbrane. Mislim da će to da bude dokazni predmet DM2, časni Sude.

sekretar: Tako je gospodine Powles.

SUDIJA PARKER: Gospodine Kickert, možda ste zaključili iz ovog što smo sada radili da za vas nemamo više dodatnih pitanja. Pretresno veće vam se iskreno zahvaljuje što ste došli ovamo, što ste nam pomogli. Želimo vam srećan put.

SVEDOK KICKERT: Hvala.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA PARKER: Naše sledeće pitanje... Da vidimo. Gospodine Nicholls?

TUŽILAC NICHOLLS: Izvolite časni Sude.

SUDIJA PARKER: Da li su 23 minita dovoljna za vas?

TUŽILAC NICHOLLS: Ja vam stojim na raspolaganju. Moramo da pripremimo sudnicu pre nego što svedok uđe. Ja mogu da počnem i danas, a isto tako mogu da počnem i sutra. Danas nećemo mnogo toga da uradimo. Ali mislim da ću završiti sutra do kraja radnog dana. Dakle, što se mene tiče, možemo sada da prekinemo sa radom, iako je svedok tu već neko vreme. U svakom slučaju, kako Pretresno veće odluči.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Pretresno veće smatra da je sada zgodan trenutak da prekinemo sednicu i da nastavimo sutra u 14.15 časova.

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala, časni Sude.

Sednica je završena u 18.38 h.

Nastavlja se u sredu, 24. novembra 2004. godine u 14.15 h.

Fond za humanitarno pravo

